

- ⊕ **Música:** Aspencat diu adeu definitivament
- ⊕ **Exposicions:** Maria del Mar Bonet vista per Toni Catany
- ⊕ **Festivals:** Art, cinema i crítica social al Festival Protesta

CONTRA L'ESCOLA ARREU DELS PAÏSOS CATALANS: L'OBSESSIÓ DE CIUTADANS I EL PP

ENTREVISTA AGUSTÍ ALCOBERRO VICE-PRESIDENT ANC

'Ara toca proclamar la república, sobretot per a poder-nos defensar'

EDITORIAL VICENT PARTAL No hi haurà democràcia si no hi ha independència

MAIL OBERT DE MERCÈ IBARZ Tarda al cinema

OPINIÓ CONTUNDENT DE JORDI VIVES Ara República

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

NO HI HAURÀ DEMOCRÀCIA SI NO HI HA INDEPENDÈNCIA

Els cops de porra del primer d'octubre i les detencions de Jordi Sànchez i Jordi Cuixart han eixamplat d'una manera extraordinària la base de l'independentisme.

Però, sobretot, els cops de porra del primer d'octubre i les detencions de Jordi Sànchez i Jordi Cuixart han tingut un efecte transcendental per als dies a venir: han posat sobre la taula de manera descarnada el caràcter profundament autoritari, al·lèrgic a la diversitat i al diàleg, antidemocràtic d'arrel i irreformable, de l'estat espanyol.

Avui, aquest mateix estat espanyol farà encara un pas més en aquesta línia amb l'anunci de l'aplicació contra Catalunya de l'article 155 de la seua constitució. Seguesc a l'espera de veure què diran i sobretot de comprovar si tenen la menor idea de com aplicar un article així d'inaplicable. Però en qualsevol cas i amb l'anunci només, crec que ja és evident que aquest camí ha fet més fonda la fossa que separa això que alguns en diuen el 'bloc constitucionalista' de la majoria del país. Tant ho ha fet que les esquerdes comencen a ser molt visibles en aquells que han volgut mantenir-se fins ara més o menys equidistants. La decisió suïcida del PSC de sumar-se als dos PP, de convertir-se en un satèl·lit de la dreta, el va trencant per dins encara més, i mira que això ja semblava impossible. I posa en un greu problema Ada Colau i els comuns, que cada dia tenen menys espai de maniobra i menys arguments per a no sumar-se als partidaris de proclamar ja la república catalana.

—
L'aplicació del 155, amb l'intent colpista que això representa d'ocupar el govern, de manipular la policia i d'assaltar els mitjans de comunicació públics, no solament no solucionarà res sinó que tindrà com a conseqüència segura el creixement de la potència de l'independentisme. Perquè significarà que cresca el perímetre dels qui veuen impossible continuar vivint dins Espanya, en les condicions que aquesta Espanya diguem que ens proposa. Rajoy, educat en la vella escola, sembla convençut que la violència atemoreix la població, però la meua sensació és més aviat la contrària. Estic segur que aquest país lluitarà a favor de la democràcia amb molta més passió encara de la que ha fet servir fins ara per lluitar a favor de la independència. Perquè sempre ha estat així. I perquè comença a ser tan evident que no hi haurà democràcia si no hi ha independència, que simplement ja no hi ha cap alternativa per a poder triar.

Per aquest motiu, sobretot per això, l'error de càlcul de Rajoy i Felipe VI és monumental. Ara cal que el Parlament de Catalunya l'aprofite i que s'acabe tan aviat com siga possible aquest parèntesi, raonable però ja més que suficient, que el govern va obrir de manera voluntària el 10 d'octubre. ■

TARDA AL CINEMA

MERCÈ IBARZ

Mercè Rodoreda. ANTONI BERNAD

«Sobre els efectes benèfics de dir que no, de pensar en lloc d'obsedir-se, i en agraïment a la ILC per una postal literària»

Fa uns dies, per distreure'm una mica, me'n vaig anar al cine. Feia setmanes que no hi anava, com si desempallegar-me de les pantalles casolanes estigués mal fet i ens haguéssim de sotmetre per força a les cadenes que conformen la tele, el mòbil i l'ordinador, fins la ràdio se sent així, en pantalla. Tinc el Texas a la vora i no vaig mirar més que els horaris que em convenien d'una pel·li que em va semblar que potser estava bé. No vaig voler saber gran cosa de la sinopsi, volia justament que se m'endugués per no tenir-ne cap idea prèvia i me'n vaig anar a mitja tarda a veure-la. Només de començar em vaig posar en alerta, allò no era per a mi. No m'agraden les pel·lícules de terror, ni que siguin tan modernes que ni post-modernes se'n pot dir. Me n'hauria anat, però, vaja, això no em solucionava la tarda, el que volia era estar-me dues hores fora de les pantalles privades, no consultar més el mòbil durant una bona estona, no mirar titulars, deixar descansar la vista, el cap, el cor. A més a més, vaig pensar, estarà bé veure com l'acaba, el paio aquest, la història absurda que ens presenta. El director té bona reputació entre els cinèfils sofisticats d'ara i, com que el conec poc, potser acabaria donant-me una sorpresa gratificant, potser aquella història que barrejava superstició medieval i capitalisme obscè tindria finalment sentit. O humor. No. Ni rastre. Ni de l'una cosa ni de l'altra.

Vaig intercanviar comentaris sarcàstics espontanis amb les veïnes de fila quan es van obrir els llums, vam riure, incòmodes també elles, em va semblar. Vaig sortir de la sala connectant la

Donar més i més
voltes a les coses
no vol dir pensar-
les, més aviat vol
dir obsedir-se:
no pensar

Les coses
importants són
les que no ho
semblen. En efecte.
Com ara una postal.

pantalla del mòbil, encadenada de nou sense remei, com si les dues hores al cine no haguessin servit de res. No m'haguessin deslliurat de l'obsessiva roda de pensaments que ens envolten aquests dies. No m'haguessin aportat eines imaginatives. No m'haguessin transportat a un altre món, el d'una història, una gent, uns paisatges, unes vides que si d'una banda et deslliuren de les teves preocupacions d'una altra et permeten tornar al teu món amb el cap descansat perquè pensar en els altres és pensar-te d'una altra manera i, si funciona, veure-hi més clar. Donar més i més voltes a les coses no vol dir pensar-les, més aviat vol dir obsedir-se: no pensar. No avançar en el pensament. No arribar a treure alguna conclusió més. Tornava cap a casa amb aquests No, aquestes frases que totes comencen per un No. No em feia gens de gràcia.

En vaig parlar a casa, emprenyada. Amb una energia que a mi mateixa em va deixar parada. No, no m'havia agradat en absolut aquella pel·li, de cap de les maneres. No, no i no. Fins aquí podíem arribar. I llavors vaig veure que la pel·li m'havia fet un bon favor, un bon efecte.

Aquest dijous hi he tornat a pensar, en l'ensenyança de veure una pel·lícula que no t'agrada i dir-ho. Ajuda a veure allò que pots agrair perquè sí que t'agrada. Per correu postal em van arribar les targetes que la Institució de les Lletres ha fet amb una frase d'un dels meus llibres. La col·lecció de la ILC, que es pot veure aquí, és un llarg recorregut per la literatura a través de frases. Me la van demanar a final d'agost i la veritat és que, des de la intervenció econòmica de la Generalitat, vaig pensar que potser aquesta nova tanda de postals es quedaria pel camí. Malgrat aquest clima d'ofegament, la ILC va commemorar dissabte passat amb decisió als jardins del Palau Robert el vuitantè aniversari i el quarantè de la seva represa. Ara arriben les postals. Gràcies.

Una de les frases d'aquesta col·lecció és de Mercè Rodoreda: Les coses importants són les que no ho semblen. Pertany a Quanta, quanta guerra..., del 1980, l'última novel·la que va veure publicada. Havia aparegut a final d'any i pel març se'n va fer la segona edició, quan ja s'havia escaigut el 23-F. L'autora hi va fer posar llavors un epígraf que no hi és en la primera edició, la frase clàssica de Goya: 'El sueño de la razón engendra monstruos.' Una frase que només en castellà té doble sentit: quan la raó somia, quan la raó s'adorm. En cada ocasió que la fem servir s'hi ha de pensar, quin sentit hi donem.

En memòria de la Rodoreda, que precisament va morir el 10 d'octubre (sí, tal dia com aquest) de fa trenta-quatre anys, he titulat aquest escrit 'Una tarda al cinema', com el conte que, segons diria després, li donaria peu a escriure la història de la Colometa.

Les coses importants són les que no ho semblen. En efecte. Com ara una postal.

ARA REPÚBLICA

JORDI VIVES

Una pancarta crida a defensar la república catalana. ACN

«Comptat i debatut, volen fer-nos viure en un estat de guerra. Nosaltres ens hem de reafirmar davant la repressió de manera cívica i pacífica, però sobretot desobedient» Jordi Vives i Faig és el portaveu d'Universitats per la República

El dia 1 vam guanyar i la pregunta és: perquè no ho hem celebrat? Vam demostrar que érem un poble sobirà, que després d'una campanya de boicot i una jornada de violència sense precedents ens vam sobreposar. A més, aquesta no és la primera victòria, ja ho vam aconseguir en jornades electorals passades com les del 27-S del 2015 i el 9-N del 2014, així com en les diades, que van ser totes demostracions de força.

S'ha dit i s'ha repetit que tant l'aplicació del Brèxit com el govern del PP a Espanya es van aconseguir amb un percentatge de vots molt petit però alhora legítim, i en canvi, el nostre resultat no s'hi considera! Potser ja ha arribat l'hora que ens ho creguem de veritat. De qüestions centrals com aquesta neix la campanya 'El poble ha votat: Ara República' de la plataforma unitària i transversal Universitats per la República.

En l'ambient sobrevola la idea que encara no és el moment, que ara no toca; que ho hem de fer d'una manera o d'una altra, i de tot això en podem parlar –de quina pot ser la millor tàctica–, però necessitem campanyes clares per part dels partits polítics i les entitats sobiranistes, en aquest sentit. I arribats a aquest punt ens cal recalcar tres elements:

L'estat espanyol ja fa temps que actua com si fóssim una colònia, i que el 155 no és que s'hagi d'aplicar, és que ja s'ha aplicat

Segurament no en som prou conscients, però ja fa dies que construïm una república

En primer lloc, que l'estat espanyol ja fa temps que actua com si fóssim una colònia, i que el 155 no és que s'hagi d'aplicar, és que ja s'ha aplicat. Això, durant els darrers dies, s'ha evidenciat per les intervencions econòmiques i la seva proposició d'aplicació formal arran de les cartes dels presidents. On queden recollides, les demandes d'autogovern? Enlloc! L'empresonament de Jordi Sánchez i Jordi Cuixart obeeix a una estratègia amb una ombra molt més allargada, a una guerra d'estat a qualsevol preu en defensa de la seva unitat territorial adaptada de les Leyes Fundamentales del franquisme. Això ens porta a la conclusió que no hi ha diàleg, no hi ha negociació, no hi ha debat possible. Si creiem que això va de democràcia hem d'entendre que aquesta va lligada a la independència, en tant que la independència ens serveix per garantir la democràcia, ja que l'estat espanyol no ho podrà fer mai.

En segon lloc, hem de ser conscients que actuem primordialment per reaccionar a la repressió, i que això és una equació que dona com a resultat l'ampliació i l'enfortiment de l'espai independentista. Tanmateix, no podem pensar de manera anàloga que sempre serà així, ja que podria arribar a ser contraproductiu amb un grau elevat de repressió per part seva o amb una resposta equivocada per part nostra, ja que entrar en el terreny del violent pot tenir uns resultats nefastos. Iniciatives com 'En peu de pau', doncs, són un suport inestimable que ens ajuda a continuar perseverant i millorant la praxi actual dels catalans i catalanes. Ara bé, no podem treballar només en clau de resistència, també hem de fer propostes.

Per aquest darrer motiu, és moment de començar el camí –encara que sigui de manera primigènia– cap al procés constituent. Segurament no en som prou conscients, però ja fa dies que construïm una república. Això es pot deduir d'evidències com la capacitat d'autoorganització del poble per a fer possible el desplegament del referèndum. No ho dubtem! Reafirmen-nos en aquest sentit i edifiquem aquesta capacitat. Som un país que té una llarga trajectòria associativa i, juntament amb els espais i organitzacions sobiranistes actuals, treballem per articular el nou país amb les nostres institucions.

Comptat i debatut, volen fer-nos viure en un estat de guerra. Nosaltres ens hem de reafirmar davant la repressió de manera cívica i pacífica, però sobretot desobedient, i mentrestant hem d'anar preparant i bastint aquests espais constituents. I malgrat tot, hem de continuar decidits a aplicar definitivament el resultat, però hem de caminar conjuntament, entenent que totes les persones i tots els actors són imprescindibles. Això també comporta una necessitat d'enteniment per part de tothom, és a dir, des dels representants fins a l'últim representat. No oblidem que la política catalana és un assumpte que implica tot el poble català i que si ens trobem en aquest punt és per aquest mateix motiu. ■

ELS RISCOS ECONÒMICS DE L'ARTICLE 155

JORDI GOULA

«Tots sabem que els diners no estan per massa explicacions, ni per entrar a analitzar qui te raó. Volen seguretat i punt»

Avui es declara oficialment la posada en marxa de l'article 155 de la constitució espanyola, encara que, de fet, el camí ja va començar fa setmanes amb la intervenció en el terreny financer. L'economista i professor de la Universitat Columbia, Xavier Sala i Martín, advertia aquesta setmana des de Catalunya Ràdio que 'si s'aplica a Catalunya l'article 155 de la constitució i això causa revoltes socials i vagues indefinides, l'economia catalana i l'espanyola poden col·lapsar'. Jo no sé si poden arribar al col·lapse, però ens tocarà molt el crostó, tant als catalans com als espanyols.

L'argument que dóna el professor és de manual. A Catalunya, la gent, amb l'aplicació del 155, no es quedarà parada –facin el que facin i toquin el que toquin finalment– en uns moments de tensió com els actuals. I així com el canvi de seu d'unes nou-cents empreses té uns costos reals mínims –al marge de la mala imatge de cara l'exterior–, un fre a l'activitat pels motius ressenyats, sí que els pot tenir. Per això, des d'aquest punt de vista i davant la impossibilitat de parlar amb Madrid, el període transitori –que és el que realment genera incertesa a tothom– hauria de ser com més curt millor. Però això no ho sabem i és normal que mentrestant neguitegi els negocis.

Hi ha tres sectors més afectats per tot això que passa. Un és la restauració. Sembla que la gent surt menys

Resulta que si a Extremadura fan boicot a Casa Tarradellas, es tiren pedres a la seva teulada

Per cert, de moment no sembla que els indicadors financers –sempre el primer que mirem– hagin estat gaire afectats. Des de l'1 d'octubre, l'Ibex 35 ha baixat menys de l'1,5% i la prima de risc ha pujat un 6%.

Sí que és cert que parlant amb la gent del món de l'empresa t'adones que, de moment –i per raons d'immediatesa–, hi ha tres sectors més afectats per tot això que passa. Un és la restauració. Sembla que la gent surt menys. No crec que hi hagi un motiu concret per no sortir, però les decisions del públic no són racionals. El professor Richard H. Thaler, premi Nobel d'Economia d'aquest any, l'ha guanyat precisament per 'haver construït un pont entre l'anàlisi econòmica i psicològica de la presa de decisions per part dels individus, explorant com la racionalitat limitada, les preferències socials i la falta d'autocontrol afecten les decisions de les persones', segons que explica el comitè suec.

Un altre sector sobre el qual la incertesa té efectes immediats és el turisme, de lleure o de negocis. Segons que m'expliquen fonts del sector, la situació és que fins ara no hi ha hagut anul·lacions, però sí una caiguda del 20–25% de les reserves, sobretot en el sector dels negocis. I on també hi ha una ràpida reacció en les expectatives és en l'immobiliari. Aquí, fonts sectorials m'asseguren: 'De moment, al mercat català es continua venent bé, igual que l'octubre de l'any passat, i una mica menys que l'agost i el setembre. En relació amb el mercat internacional, és veritat que hi ha una aturada, estem en moments incerts i la incertesa és la pitjor cosa per a l'inversor. En relació amb els preus, a Barcelona continuen pujant, encara que més a poc a poc.'

També cal afrontar els boicots. A mi no m'agraden, perquè al capdavant acaben perjudicant a tots. Ens els fan la gent de fora i nosaltres en farem des d'aquí. Atesa la forta integració entre les economies catalana i espanyola, això fa mal a tots i ajuda sobretot a empitjorar l'activitat i afavorir negativament el mercat laboral. I és que, arran de l'esmentada integració, hi ha coses sorprenents. Per exemple, resulta que si a Extremadura fan boicot a Casa Tarradellas, es tiren pedres a la seva teulada, perquè el gran proveïdor de tomàquet per a les pizzes és extremeño. I així succeeix amb molts exemples, tants, que els empresaris extremeños han demanat públicament que es freni el boicot als productes catalans, perquè els ciutadans d'Extremadura hi surten perdent.

I queden els últims, més problemàtics. Els qui tenien previst de venir aviat, enquadrats dins l'anomenada inversió, sobretot estrangera. Aquí sí que hi ha un problema amb la imatge que dona la situació a l'exterior. A fora veuen Catalunya en el moment actual com un focus d'incertesa. I mentre no ens deixin de veure així, faran un parèntesi, lògic des del punt de vista del capital. Tots sabem que els diners no estan per gaires explicacions, ni per entrar a analitzar qui té raó. Volen seguretat i punt. Aquí també tenim una mica de feina a fer...

AGUSTÍ ALCOBERRO

‘Ara toca proclamar la república, sobretot per a poder-nos defensar’

Entrevista amb Agustí Alcoberro, cara visible de l'ANC d'ençà que Jordi Sànchez va ser empresonat dilluns acusat de sedició

JOSEP REXACH

Avui fa una setmana que l'historiador Agustí Alcoberro (Pals, 1958) va ser escollit vice-president de l'ANC, dos dies abans que Jordi Sànchez fos empresonat a Soto del Real acusat de sedició. D'un dia per l'altre, literalment, s'ha convertit en la cara visible de les mobilitzacions ciutadanes juntament amb Marcel Mauri, d'Òmnium, que viu la mateixa situació. Sap on s'ha ficat, explica, i ens recorda que a 16 anys ja va ser empresonat a la Model. Opina que és molt important mantenir el nivell de mobilització i, sobretot, no normalitzar l'empresonament dels presos polítics.

—Heu pogut parlar amb Jordi Sànchez?

—No. Hi parla la família de manera més o menys regular i jo conec el seu estat per ells. Està bé, està serè. Ara esperem que en els dies vinents es formalitzi el règim de visites, al qual només podran accedir unes poques persones, durant poca estona, els caps de setmana. Aquest cap de setmana probablement ja podrà rebre la primera visita.

—Havent parlat amb el seu advocat, Jordi Pina, quant temps espereu que estigui en presó preventiva?

—No ho sabem. És una situació tan atípica i extraordinària que és impossible aventurar cap esdeveniment. De fet, en el viatge d'anada perquè en Jordi es presentés a l'Audiència, en Pina ens va explicar els diferents horitzons i hipòtesis, i els vam estudiar tots. Però, en confiança, jo crec que ningú no preveia la detenció sense fiança. Per tant, es fa molt difícil de saber què passarà. Amb la llei a la mà, la detenció sense judici es pot prolongar quatre anys.

—Déu n'hi do.

—I l'argumentari que dona la jutgessa per a tenir-lo empresonat és que així no hi haurà perill de reincidència. Però això és com considerar que l'ANC és una joguina, una eina, que fa el que diu Jordi Sànchez. Segons ells, si Jordi Sànchez és a la presó, no hi haurà reincidència. Escolti, perdoni,

De cap manera no hem d'acceptar com a normal que hi hagi presos polítics

L'objectiu és apoderar la ciutadania i demostrar que som més forts els ciutadans, un a un i sumats, que no es pensa la gent

nosaltres ens dediquem a mobilitzar-nos amb un objectiu, que és la independència de Catalunya, i no ho deixarem de fer perquè ell sigui a la presó. Per tant, el concepte 'reincidència' no té cap sentit.

—Vau assumir el càrrec fa tot just una setmana. El relleu amb Natàlia Sánchez es va fer preveient l'escenari de la detenció de Jordi Sánchez?

—Sabíem que dilluns hi hauria serioses probabilitats que hi hagués alguna mena de pressió, fos l'empresonament, com ha acabat passant, la llibertat condicional amb fiança o, fins i tot, la llibertat sense càrrecs. Però, en tot cas, en el moment que jo em presento per ser vice-president i els meus companys em voten, tots som conscients que qualsevol d'aquestes situacions és possible.

—També poden anar en contra vostre.

—En l'àmbit personal no em molesta, perquè hem sortit diverses vegades al carrer dient que no tenim por. I ho hem d'exercir. Cadascú ha d'estar disposat, en aquest moment, que és històric, de posar-se allà on creu que pot ajudar més en la causa independentista.

—De fet, ja vau trepitjar la presó. I quan éreu menor d'edat. Per què?

—Em van detenir el 27 d'octubre de 1975, quan Franco encara era viu. Vaig estar cinc dies a la comissaria de Via Laietana i després em van traslladar a la presó Model fins al 20 de desembre. Vaig complir els disset anys a la presó. Formava part d'un grup que es deia les Joventuts Revolucionàries Catalanes, que eren del PSAN provisional. Ens van detenir a nou persones, totes molt joves. Vull dir, que és un escenari que he conegut.

—Després de l'empresonament de Sànchez i Cuixart, us preocupa que hi hagi més formes de repressió?

—És evident que hem viscut una escalada repressiva que va començar amb penes pecuniàries, després va continuar amb entrades en mitjans de comunicació i impremtes, també en edificis del govern, i després ja hem viscut la brutalitat

policíaca en massa durant l'1-O. Ara ja hem entrat en una nova línia, que és l'empresonament sine die de persones per les seves idees. Jo crec que l'escalada continuarà els mesos vinents.

—I davant la violència, quina ha de ser l'actitud de la gent?

—De cap manera no hem d'acceptar com a normal que hi hagi presos polítics, perquè la presència de presos polítics és una prova definitiva que això ja no és una democràcia. Jo crec que la gent va interpretar-ho molt bé. Aquella nit era a Madrid però tothom m'ha explicat que els repics d'atuellis van ser impressionants. I l'endemà, dimarts, en només vint-i-quatre hores es va organitzar una concentració multitudinària i, com sabeu, avui en tenim prevista una altra. Aquí serem tots els qui integrem la Taula per la Democràcia, on no solament som grups independentistes, sinó sindicats, algunes patronals i entitats de tots els àmbits de la societat civil. És rellevant perquè des de tots els àmbits i totes les sensibilitats responem a la repressió de l'estat i ho fem com a poble.

—És interessant això que dieu, que no es pot normalitzar que hi hagi presos polítics. Segurament és un dels riscos que corren totes les societats on es cometen aquesta mena de detencions.

—Acabem normalitzant el dolor en tots els seus àmbits. I l'espècie Homo sapiens és tan resilient que acaba assumint qualsevol situació de dolor. Però és evident que ara ens pertoca, com a país, alçar-nos, per dignitat, i avançar cap a l'aixecament de la suspensió de la declaració d'independència i proclamar la república catalana. Sobretot per a poder-nos defensar. L'estat espanyol no s'aturarà davant de cap situació.

—La demanda de l'ANC al govern és aquesta: que s'aixequi la suspensió de la declaració?

—Sí, ho vam decidir per unanimitat dijous passat en el secretariat extraordinari. Aquest és el nostre punt de vista, però també he de dir que, amb la màxima

confiança amb el govern i la majoria parlamentària, estem convençuts que ells sabran què correspon al detall polític. A nosaltres ens correspon marcar els que pensem que són els objectius i les intencions generals del poble.

—Si el govern no respongués amb l'aixecament de la suspensió de la declaració, com reaccionaria l'ANC?

—Nosaltres no trencarem en cap cas el bloc de confiança entre la societat civil, el govern i la majoria parlamentària. Nosaltres som aquí per mantenir la unitat i, si és possible, ampliar-la.

—Quin era l'objectiu de la campanya que va fer ahir i que demanava de retirar els diners dels cinc principals bancs espanyols?

—L'objectiu és apoderar la ciutadania i demostrar que som més forts els ciutadans, un a un i sumats, que no es pensa la gent. Fins ara ens hem dedicat bàsicament a la mobilització al carrer, i això ha tingut uns resultats molt positius, però també en determinats àmbits s'ha bellugat. Ara, com a ciutadania, comencem a tocar determinades tecles que poden assenyalar i encendre llums d'alarma en diferents àmbits. Cal manifestar la nostra opinió sobre l'Ibex 35 o els grans lobbys europeus. Dir a aquells qui tenen els nostres diners que són nostres, i que com a consumidors i com a ciutadans ens mereixem un respecte.

—Però el cas és que tot i haver-hi hagut cues en molts caixers, l'impacte sobre l'Ibex 35 ha estat nul.

—Bé, nosaltres no preteníem afectar la borsa, perquè això ho vam comunicar a les deu de la nit de dijous i, a més a més, no es tractava d'una acció massiva o definitiva, sinó de començar a tocar determinades tecles. Volem que algú prengui nota d'aquesta capacitat que pot tenir una ciutadania conscient dels seus drets i deures, i mobilitzada.

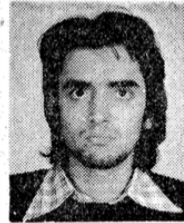
—Ja heu tocat la tecla de la borsa. Quines més penseu tocar?

—[Riu] Això encara no ho podem dir.

DESARTICULACION DEL APARATO NACIONAL DE PROPAGANDA DEL P. S. A. N.

M.ª del Carmen Travesset

Juan Villalonga Pla

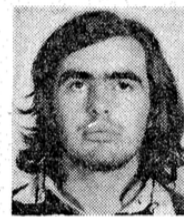
Alberto Carrasco Guesques

Javier Baiges Bravo

Agustín Alcobarro Pericay

Ramón Alcobarro Pericay

Ramón Poca Prats

Pedro Tortajada Esteban

Fragment de la notícia publicada per La Vanguardia on s'explica la detenció de membres de les Joventuts Revolucionàries Catalanes. L.V.

—Una aturada general entra en els plans?

—Una aturada general a tot país, com vam fer el 3 d'octubre, pot tenir sentit en una perspectiva d'aplicació de l'article 155 o de proclamació de la república catalana. O bé de totes dues coses alhora. Crec que és l'únic marc en el qual tindria sentit.

—Per tant, podria haver-hi una altra aturada general si s'aplica el 155?

—És una hipòtesi que haurem d'estudiar, i el vehicle de decisió seria la Taula per la Democràcia.

—Com que sou historiador, vull demanar-vos si es pot establir algun paral·lelisme entre el context polític actual i el nostre passat?

—La situació actual té molts elements absolutament nous. Potser el paral·lelisme més evident és el que ens situaria en la crisi de l'estat espanyol de 1898. És evident que l'estat viu una profunda crisi política, econòmica i de confiança internacional. Aleshores l'imperi espanyol va perdre Cuba, les Filipines i les últimes colònies, i va entrar en una espiral de pessimisme i d'enfonsament. I en paral·lel, com diu Jaume Vicens Vives, el 1901 va aparèixer una generació

a Catalunya que va exposar la necessitat d'un autogovern. Per tant, això marca molt la directriu de l'estat espanyol al llarg del segle XX, que ha estat una directriu d'arraconar-se d'Europa i de no participar en els grans esdeveniments europeus, ni tampoc en la seva dinàmica. Mentre que Catalunya ha lluitat des d'aleshores per obtenir, tot i que només ho ha tingut en períodes breus, un nivell d'autogovern i encarar-se cap al món europeu.

—Europa també ha canviat.

—Fixeu-vos que el 1900 a Europa només hi havia quinze estats, i la majoria eren monarquies autocràtiques formades arran de guerres o per matrimonis que dominaven diferents pobles. I avui en dia a Europa hi ha més de quaranta estats, la majoria dels quals són repúbliques democràtiques i fonamentades sobre una realitat nacional més o menys coherent.

—Catalunya tampoc no fa res de nou, oi?

—Exacte. Això que fem és lluitar contra el que ha estat l'excepcionalitat espanyola i, per tant, retornar Catalunya i també els altres pobles d'Espanya al present, a la història viva. ■

Samarretes de Somescola, Escola Valenciana i l'Assemblea de Docents de les Illes. ÒMNIMUM

Contra l'escola arreu dels Països Catalans: l'obsessió de Ciutadans i el PP

L'Aravot El sistema educatiu manté diferents models arreu dels Països Catalans. Però en tots trobem l'oposició del Partit Popular i Ciutadans

SEDA HAKOBAYAN I ALEXANDRE SOLANO

El dissabte passat el president del PP català, Xavier Garcia Albiol, va assegurar que 'la majoria de les escoles públiques de Catalunya [...], en lloc de dedicar-se a l'ensenyament, educaven els nens per odiar Espanya'. Un dia abans, el ministre espanyol d'Exteriors, Alfonso Dastis, havia afirmat que no es podia aprendre castellà a Catalunya, fet que va reafirmar pocs dies després.

Aquesta mateixa setmana, una moció de Ciutadans en el

Congrés espanyol va instar a posar fi a 'l'adoctrinament ideològic' de l'educació catalana, mentre que els mitjans de comunicació **van crear** un discurs que denunciava la persecució per motius d'ideologia a les universitats i van acusar les escoles d'utilitzar els nens com a part de l'estratègia política de l'independentisme.

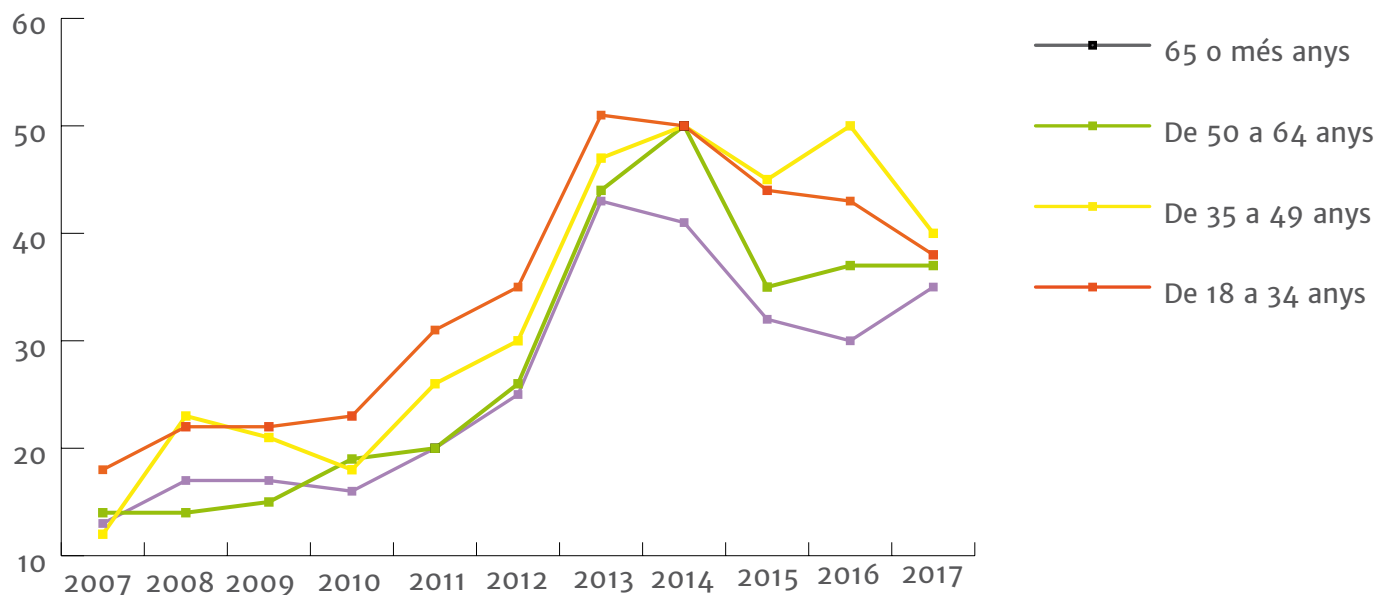
Seria un error entrar en un debat tenint en compte el model d'escola gaudeix d'un ampli consens (81% de catalans el 2013), no es divideix per origen i a més, segons les dades, és un model exitós. En l'àmbit internacional,

Van acusar les escoles d'utilitzar els nens com a part de l'estratègia política de l'independentisme

l'informe PISA mostra que els alumnes catalans tenen un nivell acadèmic que està per sobre de la mitjana estatal, mentre que les proves de competència lingüística i les PAU (Proves d'Accés a la Universitat) mostren, any rere any, uns coneixements similars de castellà i de català.

Encara té menys sentit acusar els mestres d'adoctrinament, ja que són un sector tan plural com la societat catalana. Encara que l'independentisme, quan semblava un objectiu molt distant, solia tenir més suport dels més joves, en el moment actual no

Suport a la independència per grups d'edat. Dades del CEO del primer baròmetre de cada any. vw

té suports que es diferenciïn per qüestions d'edat. Fins i tot, avui l'independentisme té més suport dels majors de seixanta-cinc anys (molts dels quals van ser educats durant el franquisme) que dels joves nascuts a Catalunya, que han cursat els estudis íntegrament al país.

Una oposició constant al català

El model d'immersió lingüística català comença el 1983, amb el Programa d'Immersió Lingüística (PIL), en dinou escoles de Santa Coloma de Gramenet. La primera, l'escola Rosselló-Pòrcel, per iniciativa de famílies (moltes d'elles castellanoparlants) que volien aconseguir les mateixes oportunitats per als seus fills amb un sistema que garantís l'aprenentatge del català i el castellà. Entre el 1992 i el 1993 ja es va aplicar a tot Catalunya, menys a la Vall d'Aran, que tenia un model propi basant en l'occità.

Des del començament, tot i l'ampli suport social, una

Allò que no es va aconseguir a nivell polític es va intentar per la via judicial

minoria ha fet una oposició constant a la normalització del català, fins i tot abans de l'aprovació de la Llei de Normalització Lingüística (1983). El 1981 es va publicar el Manifest dels 2.300, que criticava la política lingüística de la Generalitat de Catalunya, acusant-la de voler imposar el català com a única llengua oficial i de marginar el castellà dels espais oficials i públics. El 1983 es va crear l'Acció Cultural Miguel de Cervantes amb l'objectiu de defensar el castellà de la política lingüística del govern, i posteriorment es van crear associacions amb objectius

similars com Profesores por el Bilingüismo, Asociación por la Tolerancia o Convivencia Cívica Catalana. L'intent d'impedir la normalització no es va aturar i el 1985 un advocat **va interposar** una demanda al Tribunal Constitucional perquè en arribar a Catalunya s'havia vist obligat a escolaritzar el seu fill en català. La demanda va ser rebutjada el 1994.

El consens polític es va trencar el 2006 amb l'entrada de Ciutadans al parlament, que justament tenia com a bandera l'oposició al model actual d'escola en català. L'aparició del nou partit va radicalitzar el PP, que es va sumar a la campanya que afirmava que el castellà es discriminava i que defensava el dret dels pares a escolaritzar els seus fills en aquesta llengua.

Allò que no es va aconseguir a nivell polític es va intentar per la via judicial. La sentència contra l'estat del 2010 declara inconstitucional la legislació catalana i obliga a fer el castellà llengua

vehicular. A partir d'aquell moment es van anar succeint les sentències. El 2013 es va obligar els professors a fer la classe en castellà si un sol alumne ho demanava i el 2014 es va fixar un 25% de castellà.

La llei Wert obliga a pagar sis mil euros per matricular un alumne en un centre privat que vehiculi l'educació en castellà. El curs 2016-2017, tan sols ho van fer quaranta famílies. Com que no hi havia cap suport social contra l'educació catalana, l'últim pas ha estat acusar l'educació catalana d'adoctrinament, una excusa que podria servir perquè el govern espanyol n'intervingués la competència.

Objectiu: debilitar la llengua

El sistema educatiu té diferents models arreu dels Països Catalans, però tots tenen l'oposició del Partit Popular i de Ciutadans. En cap cas se segueix un criteri relacionat amb la realitat sociolingüística.

Si en el cas català simplement demanen que el castellà tingui més presència, quan

El PP va arribar acusar el professorat 'd'adoctrinament ideològic'. ACN

Allà on la llengua està més desprotegida, com ara a la Franja de Ponent, el seu objectiu és fer-la retrocedir

aquest és el model establert, com va passar les Illes Balears, veiem que la bel·ligerència no s'atura.

El 1997, a les Illes, es va aprovar el decret de mínims, que establia que, com a mínim, el 50% de l'escolarització havia de ser en català. El fet que fos un percentatge mínim, va possibilitar que hi hagués escoles amb més o menys presència del català, però en cap cas trobem una immersió en català generalitzada.

El model havia fet augmentar el nombre d'illencs que entenien i parlaven la llengua sense perjudicar el castellà, però el govern Bauzá (2011-2015) va decidir de derogar-lo, tot i l'oposició d'una majoria de la societat balear, especialment dels docents, que va donar lloc a una

de les manifestacions més multitudinàries de la història de l'arxipèlag.

Primerament, va optar pel dret dels pares a triar la primera llengua d'escolarització, però es va trobar amb el fet que més d'un 70% dels pares i un 75% dels centres públics van optar pel català. L'any següent ja no ho van preguntar i van aprovar el decret de trilingüisme, que rebaixava el català al 33% de les hores, i establia un terç de la formació en anglès sense tenir en compte que ni els alumnes ni els docents estaven preparats per a aquest canvi.

El decret va ser declarat nul pel TSJ, perquè no havia estat consultat amb les universitats, i va tenir l'oposició frontal d'unes Illes Balears mobilitzades com mai, però el

govern popular es va saltar la legalitat i va voler continuar aplicant el projecte.

El PP va arribar acusar el professorat 'd'adoctrinament ideològic' i d'imposar una 'dictadura catalanista'. A la intenció de debilitar la llengua s'hi va sumar l'eliminació del requisit de tenir el certificat de llengua catalana per a accedir a l'administració pública.

La Franja: on la llengua està més desprotegida

Hom podria pensar que el PP i Ciutadans no tenen en compte que l'escola és l'únic context en què molts infants poden desenvolupar la competència lingüística en català i opten per un model en què el català i el castellà tinguin el mateix pes.

Però no és així. Allà on la llengua està més desprotegida, com ara a la Franja de Ponent, el seu objectiu és fer-la retrocedir.

Allà, el català només s'ensenya mitjançant una assignatura optativa. En l'escola primària, segons una ordenança del 1984, es permet que el català s'ensenyi com una assignatura optativa i voluntària, que ocupa entre una i tres hores a la setmana, si hi ha demanda suficient. En bona part, depèn de la voluntat dels claustres i els consells escolars. A les guarderies gairebé és inexistent i en la secundària només un 20% dels alumnes en fan dues hores setmanals.

Per tant, en tant que depèn de la demanda i la disponibilitat de professorat, trobem que l'aprenentatge no està garantit. La situació ha fet que es posés en risc la llengua, ja que es trenca la cadena de

L'objectiu de debilitar el valencià ha estat una constant per part del PP, Cs i diversos grups espanyolistes

Ara s'ha situat el focus en l'escola catalana, que ha fet aixecar la veu de la societat en la seva defensa

transmissió de pares a fills i cau el percentatge d'habitants que en fan un ús habitual.

Un 68% dels majors de seixanta-cinc anys tenen el català com a llengua inicial, mentre que només l'hi tenen un 34% dels joves (15-29 anys). La tendència és negativa, ja que entre els anys 2004 i 2014 el percentatge de la població que sap parlar el català ha passat d'un 88% a un 80%.

En comptes d'intentar revertir la situació, el govern del Partit Popular (2011-2015) va promoure el secessionisme lingüístic i va començar a denominar el català LAPAO. Va ser especialment negatiu en la formació posterior i en el món laboral, ja que es va posar en risc la validesa de les titulacions de català. A més, va debilitar encara més la protecció, ja que les administracions van deixar de tenir cap obligació de contestar als ciutadans que s'hi adreçaven en català o aragonès.

L'arribada del govern socialista ha fet que es recuperés la denominació. El nou govern ha cercat professors interins de català, ja que actualment hi ha 75 pels 4.373 alumnes que l'estudien. Però, per un altre

cantó, el govern aragonès va elaborar un esborrany que pretenia d'excloure el català de les hores lectives. Malgrat que va **vetar** una agenda escolar de la Plataforma per la Llengua per les referències als territoris de parla catalana, el projecte no va avançar.

El conflicte lingüístic, bandera de l'espanyolisme en el País Valencià

L'objectiu de debilitar el valencià ha estat una constant per part del PP, Ciutadans i diversos grups espanyolistes. Fins i tot hi han negat la unitat de la llengua i hi han evitat l'intercanvi cultural i de comunicacions amb la resta dels Països Catalans.

Fins a l'actual govern, sorgit de l'acord del Botànic, en el sistema educatiu valencià hi hem trobem, a grans trets, dues línies: una en valencià i una altra en castellà. Però amb desequilibris clars. Prop de cent mil alumnes no podien estudiar en valencià per manca d'oferta, però els successius governs populars, en comptes de solucionar les mancances, es van dedicar a tancar les línies de la llengua pròpia.

L'actual govern valencià, que té Vicent Marzà al capdavant de la conselleria, ha optat pel decret de plurilingüisme, que trenca les dues línies tradicionals i crea sis itineraris que tenen més o menys presència del català. El 54% dels centres d'infantil i primària van triar el nivell avançat, en què el català tenia més pes. El curs 2016-2017 tan sols un 34% dels centres van optar per la línia en valencià.

En canvi, només un 16% ha triat el nivell bàsic, malgrat que el curs anterior un 49% dels centres van optar per l'equivalent a aquest itinerari, fet que ha fet saltar les alarmes dels sectors més espanyolistes. El PP va denunciar que l'objectiu era 'imposar el valencià en l'educació'.

El PP i Ciutadans s'han mobilitzat contra el decret i hi han fet mocions en contra. A més, grups fantasma com la Asociación para la Defensa del Castellano i Idiomas y Educación, els han exigint d'acudir als tribunals.

Finalment, el TSJ va suspendre el decret per la denúncia de la Diputació d'Alacant (majoria de PP i de Ciutadans),

principalment perquè no s'hi reconeixia el dret d'exempció per a les zones castellanoparlants del País Valencià (13% de la població), que podien evitar que els joves estudiessin en la llengua pròpia.

També van presentar un recurs contra el decret d'usos lingüístics a la Generalitat Valenciana, on s'establia el valencià com a llengua preferent, ja que consideraven que l'objectiu era 'la desaparició del castellà de l'educació, l'administració i els usos oficials'. El conflicte s'ha centrat en el fet que el valencià sigui un requisit per a entrar a l'administració, en la retolació en català dels senyals a València i en el canvi de nom de la ciutat de València (per l'accent).

Per tant, sembla clar que l'objectiu, en cap cas, és trobar un equilibri que garanteixi l'aprenentatge de les dues llengües, sinó que és una estratègia per a desprotegir i debilitar el contrincant i treure rèdit electoral. Ara s'ha situat el focus en l'escola catalana, que ha fet aixecar la veu de la societat en la seva defensa, però de ben segur que no serà l'últim cas. ■

És *Vicenç Pagès Jordà* el *David Bowie* de les lletres catalanes?

L'escriptor Vicenç Pagès i Jordà. CEDIDA.

SEBASTIÀ BENNASAR

L'escriptor presenta 'Robinson' i reivindica el dret a deixar el procés fora de la literatura

Sebastià Portell, possiblement l'infant terrible de les lletres nostrades, ens va sorprendre a tots amb una meravellosa novel·la titulada *El dia que va morir David Bowie* publicada per Labreu Edicions. Ara és un dels narradors més consagrats de les nostres lletres, Vicenç Pagès Jordà, qui reivindica el nom de Bowie per a fer una comparança entre el genial músic

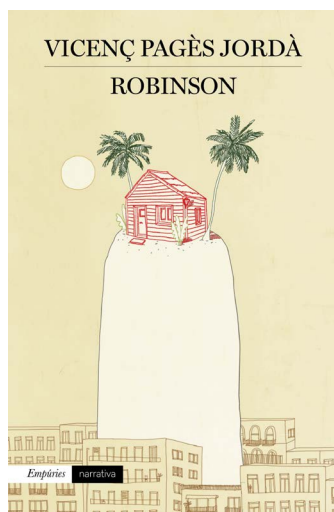
anglès i la seva evolució com a escriptor. 'Hi ha grups com els Ramones, que són sempre iguals i que toquen sempre de la mateixa manera i és el que el públic espera; hi ha en Bob Dylan, que fa el que li dóna la gana i mai toca igual cap cançó i això desconcerta els seus seguidors, pels quals té un menyspreu absolut i que es reinventa cada cop, i després hi ha David Bowie, que evoluciona sense salts.

Reinventar-se és molt difícil i evolucionar sí que es pot intentar, i si tens un editor que t'ho publica, llavors vol dir que ho has fet bé.' Amb aquesta comparació musical l'escriptor de Figueres va presentar la seva novel·la menys musical, *Robinson*, un text breu, una *nouvelle* que ha publicat a Empúries.

El text explora les possibilitats que s'ofereixen a H, el protagonista, quan un bon dia decideix d'esmunyir-se per sota de la porta del garatge de casa dels seus veïns i emprendre una exploració minuciosa i detallada de la

llar aprofitant que han marxat de viatge i per descobrir d'on prové el soroll infernal en forma de música que ha torbat la vida fins a aquell moment més o manco plàcida i avorrida d'aquest carter.

El seu editor, Josep Lluch, diu que es tracta d'una novel·la 'claustrofílica, centrípete i horitzontal' i que tot i que s'allunya de l'estil exhibit fins ara per l'escriptor, 'és una novel·la totalment Vicenç Pagès'. A l'hora d'anar a buscar referents, l'escriptor ha parlat amb inquietud de dos contes clàssics infantils, *La Rinxols d'Or* i *La Blancaneu*,

‘Robinson’ és l’última novel·la de Vicenç Pagès i Jordà, publicada per l’Editorial Empíries. GRUP 62

ja que en sengles històries es planteja l’entrada en una propietat aliena i les conseqüències que això comporta per a les protagonistes. Si anem a cercar en la literatura per a adults els referents, els trobem en *Una conxorxa d’enzes* o en l’autor Michel Tournier. Amb tots aquests models, Pagès ha creat el seu peculiar *Robinson* i ha creat una *nouvelle* que no deixa indiferent els lectors, però que treu de la zona de confort aquells qui busquen en aquest nou llibre de l’autor els elements referencials que l’han dut a ser un dels escriptors amb més fidelitats guanyades.

‘Vaig tenir molt clar que havia de fer això quan en una presentació a Figueres va venir una senyora i em va dir que el llibre li havia agradat molt perquè el protagonista vivia al seu mateix carrer. Vaig tenir una reacció visceral i vaig decidir que en aquest llibre no hi hauria cap identificació possible. Això ha suposat treure molt de llast de sobre i és la primera vegada que he escrit sense haver

de documentar-me i això ha estat un alliberament i un repte’, va explicar l’autor.

Vicenç Pagès també va dir que la cosa més difícil de fer en el procés d’escriptura era la sinopsi: ‘És molt important, però no hi penso fins al final. El llibre s’escriu per portar el lector cap a un lloc determinat i la sinopsi sovint destrueix la finalitat de l’autor explicant coses que s’haurien de descobrir a poc a poc. La sinopsi d’aquest llibre és això, la d’un tipus que entra a casa dels veïns, explora, té unes provisions que s’acaben i, com en el *Robinson* original, descobreix que està molt bé tot sol.’

Una de les fantasies que té aquest personatge és la de poder desplaçar-se en un llit flotant. ‘És quelcom que vaig descobrir que molta gent somnia i potser té a veure amb el fet que ara els dormitoris són molt més privats que abans, quan no eren tan privats i lligaven amb el poder. Qui era al llit estava molt còmode i horitzontal i l’altre, dret i incòmode, i aquesta és una de les idees que floten en

el llibre, igual que el concepte de concèntric. De vegades perdem el temps descobrint coses que són lluny i ignorem les que són a prop, i per això aquesta exploració sistemàtica de la casa dels veïns.’

L’H és un home que també té conviccions. Està fermament convençut que el món es divideix entre els qui fan servir pastilla de sabó o els qui empen gel de bany, i Vicenç Pagès diu: ‘En el meu cas tot depèn de l’etapa. Jo sóc dels qui ha viscut la transició del sabó al gel i és semblant al de la màquina d’escriure a l’ordinador. Al principi amb el gel no saps què fer perquè no s’ensenya a l’escola, però ara si ets dels de sabó ja ets raret i l’esponja ha perdut molts punts. Ell, l’H, és més de gel, de mantenir una certa distància amb les coses, quan veu que la casa és de gel es queda més tranquil.’

L’any passat, l’escriptor va presentar una nova versió d’*El món d’Horaci*, la seva primera novel·la i que ell sempre ha considerat la millor. Segons Pagès, va fer un procés de depuració i d’eliminació de molts elements accessoris al text. I sembla que a *Robinson* hagi optat per fer igual: una fregada amb el gel de dutxa per a eliminar totes les capes de brutícia possibles i deixar la novel·la destil·lada, depurada. ‘El narrador és força sintètic i això és el que buscava. Fins ara havia fet novel·les molt fragmentades, que en alguns casos tenien fragments que fins i tot podien ser gairebé relats, però després de guanyar el Sant Jordi em vaig haver de plantejar què feia, amb el perill de fer el mateix, i així

va sorgir aquesta novel·la, on no hi ha cap cançó ni res que identifiqui ni el lloc ni l’època en què discorre. Deixa de ser una novel·la fragmentada però jo crec que manté el meu estil amb aquest narrador que és molt seriós i coherent, però que a la vegada té un punt d’humor quan cal, encara que sóc conscient que potser aquest punt d’humor no el veu pas tothom ni de la mateixa manera.’

Lògicament, fer conferències de premsa en aquests moments implica, inevitablement, parlar sobre el procés i el posicionament polític. Si els periodistes culturals abans de començar ens queixàvem tots plegats sobre com la situació política afectava la nostra feina, Vicenç Pagès va explicar: ‘Com a escriptor intento que el procés no m’afecti gens. Com a ciutadà faig el que crec i molt sovint segueixo instruccions com qualsevol altre, vaig a llocs i deixo d’anar a uns altres, no porto la bandera però camino amb altra gent, passo un dia sencer a una escola, però a l’hora d’escriure he optat per l’opció de no parlar-ne, perquè si tota la producció se centra en el procés ens anem perdent moltes coses, ens impedeix desplegar-nos en altres àmbits. Mireu, Orson Welles va filmar *Ciudadà Kane* el 1941, al marge de la guerra. Si no l’hagués feta seríem més orfes’, va explicar l’home que vol ser David Bowie, algú capaç d’evolucionar durant més de quaranta anys i de fer-ho sense renunciar a una pàtina d’intel·lectualitat que impregna tota la seva trajectòria. Posats a triar ídols...

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 16-20 d'octubre

Dilluns 16.

Allen Buchanan: 'El govern espanyol ha estat el seu pitjor enemic'

CEDIDA

Dijous 19.

Crònica de la construcció de l'odi: una operació d'estat contra Catalunya

vw

I LA MAJORIA SILENCIOSA D'EMPRESSES?

JORDI GOULA

«Com sempre passa als mitjans, la notícia no és que 260.000 empreses no es moguin, sinó que se'n belluguin 500» Jordi Goula és economista i periodista

A Espanya aquests dies es dona molta importància al canvi de seu social d'empreses catalanes. I no m'estranya. Ho han fet peixos grossos, com Caixabank, el Banc Sabadell, Catalana Occidente, Gas Natural Fenosa, Abertis... amb un gran enrenou mediàtic, com correspon als milers de milions que facturen aquestes organitzacions. Tal vegada sembla que Catalunya es queda òrfena d'empreses. Però no és així. D'entrada, no han traslladat ni treballadors ni fàbriques. No és cap deslocalització. Les últimes dades apunten a més de mig miler. Són moltes, però sabeu quantes empreses hi ha a Catalunya? Segons l'Idescat, unes 260.000 –sense comptar les que no tenen treballadors– i, d'aquestes, més de 30.000 amb més de deu treballadors. És la xarxa del país que ha lluitat i superat la crisi i constitueix un gran element de cohesió social. No oblidem que Catalunya concentra el 18,4% del total d'empreses d'Espanya (2016) i ocupa la segona posició quant a densitat empresarial (79,3 empreses per cada 1.000 habitants), per darrere de la comunitat de Madrid (79,9). Per províncies, Barcelona continua ocupant la primera posició quant a densitat empresarial (81 empreses/1.000 habitants).

Ara, com sempre passa als mitjans, la notícia no és que 260.000 empreses no

es moguin, sinó que se'n belluguin 500. I són moltes les que no pensen canviar la seu de lloc. Ni s'ho han plantejat. Vegeu què diuen molts empresaris catalans que no tenen accés habitual als grans mitjans de comunicació, socis de diverses associacions i patronals: 'El compromís de continuar contribuint al progrés i al benestar de la nostra societat, expressat al Manifest del Far l'any 2014 i dos cops reafirmat, és ben present aquests dies en la presa de decisions empresarials de la nostra fundació. Desitgem que un ràpid inici de la mediació i el diàleg faciliti que tant empresaris com treballadors puguem aviat tornar a dedicar tots els esforços a aquest progrés i benestar', diu Femcat (Fundació d'Empresaris de Catalunya). És clar que no volen 'marxar'.

La PIMEC es fa ressò dels dos detinguts i no dubta a criticar la decisió de Madrid. I va més enllà: 'La patronal demana a l'executiu espanyol que aquest dijous no prengui cap decisió que empitjori encara més la situació política i social actual, que podria tenir efectes negatius sobre l'economia i les empreses.' I encoratja els socis: 'Davant d'això, demanem al teixit empresarial mantenir la tranquil·litat i serenor i l'apel·lem a seguir treballant més que mai per defensar els legítims

interessos, contribuint així al progrés econòmic i social.' Moltes les pimes pensen així, però són una majoria silenciosa... Segons una enquesta del 2012, un 66,8% dels empresaris de PIMEC era favorable a l'estat propi i un 81,5% veia 'econòmicament viable' una Catalunya independent. D'això, tampoc no en parlem gaire.

Per una altra banda, el dia 3 d'octubre, la Cecot, la patronal vallesana, es referia a l'aturada de país proposada per la Taula per la Democràcia, de la qual és membre actiu. I afirmava que havia tingut 'un seguiment entre les empreses associades d'un 88%'. I afegia: 'Ens refermem en la reclamació que la comunitat internacional exerceixi un paper actiu de mediador entre els governs espanyol i català. Cal un agent extern que arbitri en el conflicte d'una manera diferent de com s'ha estat proposant actualment i que no ha funcionat: la via d'aplicació de lleis no és suficient.' Un desig de continuar... en condicions millors.

Aquesta és una manera particular de pensar més estesa que no sembla i molt arrelada al país. També són empresaris catalans. I n'hi ha molts. Encara que no els vegeu als diaris amb lletres de pam. No, no ens quedarem orfes d'empreses...

ALLEN BUCHANAN

‘El govern espanyol ha estat el seu pitjor enemic’

Entrevista a un dels grans teòrics de la independència i catedràtic de la Universitat de Duke (EUA)

ARXIU

ANDREU BARNILS

Allen Buchanan, catedràtic de la Universitat de Duke (EUA), és un dels teòrics sobre els processos de secessió més reconeguts internacionalment. Va reflexionar sobre els límits del dret de secessió a *Secession* (1991), el seu llibre de referència. Arran de l'edició del llibre en espanyol, Buchanan ha començat a parlar del procés català. I en aquesta entrevista comenta els darrers esdeveniments a Catalunya, inclosa la declaració de Puigdemont de dimarts passat i la violència policíaca de l'estat espanyol l'1 d'octubre.

—Heu vist la declaració suspesa de Puigdemont de dimarts?

—Sí. La vaig veure. Crec que la interpretació més positiva és que la suspensió és un intent de donar a Espanya l'opció de negociar. No sé si passarà perquè l'actitud d'Espanya ha estat extremadament rígida. Però crec que en certa manera la suspensió té sentit si té la disposició de no fer efectiva la independència i crear espai per a la negociació. No sé quina negociació pot haver-hi. També pot haver estat un intent de donar oportunitat a un tercer que hi entri per intervenir.

—Sempre heu confiat poc en la negociació europea. Per què?

—M'encantaria que hi entrés un mediador. Bé per assegurar més autonomia, bé per portar la independència. Espero que passi. Només dic que n'hi ha pocs senyals. I suposo que la UE no vol un precedent per a més independències. Però sí espero que passi. Els suïssos vaig veure que es proposaven.

—I Bèlgica. El primer ministre s'ha ofert.

—Crec que la suspensió no fa mal. I en pot sortir una bona cosa.

—Seguiu de prop el cas català. Vau veure les imatges de la policia l'1 d'O?

—Sí. Em sap molt de greu i em remou la violència. L'ús de la força per a aturar el referèndum va ser un gran error tàctic, i moralment problemàtic, per al govern espanyol. Crec que serà contraproduent per als seus interessos i objectius. Hauria estat molt més assenyat que el govern espanyol hagués declarat il·legal el referèndum, l'hagués deixat fer i després hagués dit que no tenia conseqüències polítiques o legals. Però crec que l'altra banda també ha comès errors.

—Per exemple?

—Hi ha dues maneres de mirar-te un referèndum d'independència. Pots fer-ho com els independentistes catalans: una votació que obre immediatament la porta a una declaració d'independència. O pots mirar-te'l, senzillament, com una eina per a reunir l'opinió de la gent a Catalunya. Per a fer més pressió sobre el govern espanyol. Però sense assumir que rebràs el vist-i-plau per a la declaració. Crec que va ser un error presentar el referèndum que dona peu a una declaració unilateral d'independència sense negociació. Per mi no té sentit fer un gran canvi constitucional com aquest per mitjà d'una majoria simple de vots, i en una part del país. No crec que independitzar-se hagi de ser tan fàcil. No sóc pas contrari a la secessió, però sí que crec que és important com l'abordes.

Hauria calgut una mediació abans per aconseguir una autonomia seriosa

No sóc optimista sobre una solució constitucional i pacífica. Em fa l'efecte que ja l'hem passat, aquest punt

—**Punt de gir el diumenge 1-0: molta gent ja no diu que marxem perquè siguem més. Marxem perquè ens peguen.**

—Ho entenc totalment. I per això crec que l'ús de la força va ser un gran error per part d'Espanya, que va contra els seus interessos. No hi ha res que mobilitzi i radicalitzi més la gent que la violència de la policia. Crec que possiblement serà un punt de gir, i que haurà afegit més suport a la independència.

—**Com reaccionarà la comunitat internacional?**

—Potser la Unió Europea s'adonarà que, o bé hi pren un paper actiu, o bé el resultat serà realment desastrós. Bé per la violència, bé per la qüestió econòmica. I des d'un punt de vista egoista, i a contràcor, hauran de fer el pas. Crec que ha estat un error que se'n mantinguessin al marge tant de temps. Crec que hauria calgut una mediació abans per aconseguir una autonomia seriosa. I de veritat. I guardar-se la independència com a darrer recurs.

—**The Economist deia a Rajoy: fes un referèndum pactat. Hi esteu d'acord?**

—Crec que com més força faci servir l'estat espanyol, tant si és arrestant mandataris com pegant votants, més contraproductiu serà per als seus interessos. No fa res més sinó augmentar el desig independentista. Lincoln, quan va trobar-se amb els estats sudistes que volien la independència, va dir: la independència és una mica com els divorcis, però no ben bé. Quan un home i una dona es divorcien poden separar-se i no veure's més. Però en el cas de les independències, no. L'altra gent encara hi serà. A l'altra banda de la frontera, però hi seran. I hauràs de tractar-hi, d'una manera o d'una altra. Com més dura sigui la via que prengui Espanya, en cas que faci servir la força, més difícil serà el procés i més destructiu per a totes dues bandes.

—**Crítiques als independentistes?**

—Havent estat a Barcelona aquests darrers anys, em preocupa que massa independentistes tenen una visió massa

optimista de què s'aconseguirà amb la independència. Com si tenir un estat propi ho solucionés tot. No crec que sigui així. Encara tindreu problemes de corrupció, de quadrar els pressuposts, de fer funcionar un estat del benestar. L'entusiasme és tal que les expectatives sobre els beneficis de la independència són irrealistes, i no permet de veure'n el cost. Crec que totes dues bandes han comès errors. I no veig pas que millorin. Crec que els dirigents independentistes haurien de reconèixer que això és un canvi constitucional fonamental, que afectarà tots els espanyols, i directament els catalans que no volen deixar Espanya. I crec que requereix més que una simple majoria en un únic referèndum.

—**Per què? A Escòcia van decidir-ho en un referèndum. Quin problema hi ha?**

—Mira, si paréssim el rellotge, i no haguessim tingut la mala reacció de l'estat espanyol, això podria passar. Però hem de veure que el govern britànic no va cometre els errors del govern espanyol: no va dir mai que aturarien la independència a la força. No va dir mai que detindrien els dirigents del moviment independentista. No va fer servir mai la força per aturar el referèndum. Crec que el govern espanyol podria haver vist el cas escocès com una guia, però no va fer-ho. A l'inrevés. I per això crec que teniu raó: quan et peguen amb una porra, o et disparen una bala de goma, o veus com tracten ta mare, o la dona o la filla, tendeixes a radicalitzar-te. La gent no ho suportarà. Per això els autonomistes s'han radicalitzat. No serà pas fàcil de revertir aquest efecte. Serà molt difícil de tornar al punt d'abans de la violència. No sóc optimista sobre una solució constitucional i pacífica. Em fa l'efecte que ja l'hem passat, aquest punt.

—**A Occident la gent no està habituada a la violència contra votants.**

—Hi estic d'acord. No es pot tolerar. La gent no ho acceptarà. És la manera més ràpida que té un govern de perdre la seva legitimitat. Per a un govern democràtic la millor manera de perdre legitimitat és

fer un ús excessiu de la força contra la gent. I va passar això. Per això crec que és un punt de gir. Si jo fos català i hagués volgut votar ara diria que ja no puc confiar en el govern espanyol. Les coses que ha fet el govern espanyol minen la confiança dels catalans. Com revocar l'estatut d'autonomia. Per tant, entenc la pèrdua de confiança. I potser ja no té solució, encara que el govern espanyol canviés d'actitud. Potser és massa tard.

—Com és que catalans i espanyols no han pogut parlar d'aquest afer com els britànics i els escocesos?

—Crec que en gran part per l'actitud rígida del govern espanyol. Crec que el govern espanyol ha estat el seu pitjor enemic, en alguns aspectes. Per culpa d'aquesta rigidesa han fet que alguns autonomistes passessin a l'independentisme. Hi ha patrons que es repeteixen en uns altres països: quan el govern central se sent prou fort revoca l'autonomia de manera unilateral. I fa que els autonomistes deixin de confiar en el govern central i es fan independentistes. Crec que Catalunya té moltes raons per a voler una gran autonomia. I va ser un error del govern espanyol tallar alguns d'aquests drets amb les sentències del Tribunal Constitucional. Un altre error del govern espanyol ha estat no mostrar més predisposició i bona fe a negociar més autonomia. No vull semblar massa antipàtic al govern espanyol. Entenc algun dels seus arguments. Però el problema del govern central és que creuen que si garanteixen més autonomia als catalans serà el començament d'un procés d'independència. Per una altra banda, la gent de la regió, en aquest cas els catalans, temen que si opten per l'autonomia el govern central sempre tindrà a les mans la potestat de complir o no el pacte autonòmic. No crec que les dues parts puguin estar segures si no hi ha la intervenció d'un tercer en joc. És interessant que Suïssa s'ofereís per intervenir entre els independentistes i el govern espanyol. Crec que és una bona idea. Però em fa l'efecte que va massa tard. Potser les coses ja són

massa serioses. El que veiem aquí és una patologia del sistema internacional. El sistema internacional no està preparat per a respondre de manera proactiva i constructiva a l'autodeterminació. Normalment es fa a l'inrevés: s'espera fins que les coses bullen i ja s'ha engegat una crisi d'independència. I sovint amb violència.

—Quan mireu els fets entre Catalunya i Espanya, hi veieu comparacions possibles?

—En alguns aspectes. La raó més contundent per a la independència unilateral sense el consentiment de l'estat central és quan la gent de la regió és víctima de violacions serioses dels drets humans. Els catalans van trobar-se amb violacions serioses dels drets humans sota el franquisme, com tots sabem. Però ara no crec que això es pugui aplicar en el cas català. En canvi, hi ha un altre argument per a justificar la independència, que veig més plausible en el cas català. I es va fer evident, com he comentat abans, quan el govern central de manera unilateral trenca i revoca un acord autonòmic. O quan el govern central refusa de negociar de bona fe una autonomia. Aleshores la independència, com a darrer recurs, és apropiada. Però sempre t'has de preguntar: a quin cost? Si prens una decisió que saps que portarà al conflicte t'has de preguntar si és apropiat d'exercir el teu dret. Encara que el tinguis, el dret. Que no te'l nega ningú. Però t'has de demanar si el cost serà proporcional als beneficis.

—El cas català no seria un cas, doncs, de 'remedial right only theory'?

—No ho seria pel cas de drets humans violats. Però ho podries veure com un remei per a resoldre el trencament unilateral de l'acord autonòmic per part de l'estat espanyol. Però tornem-hi: s'ha de veure que no tothom a Catalunya vol la independència. Si ets català, i no ets favorable a la independència, veuràs amb mals ulls d'acceptar la idea que una majoria simple de gent de Catalunya pugui votar i revocar-te la teva nacionalitat espanyola. Que no siguis més un ciuta-

Si prens una decisió que saps que portarà al conflicte t'has de preguntar si és apropiat d'exercir el teu dret

Té sentit votar una vegada, esperar un temps i votar una segona vegada. Sovint la gent no entén les conseqüències la primera vegada

de espanyol. És un canvi constitucional profund. I diria que requereix més que una simple majoria en un referèndum. Si fas servir el referèndum per a arribar a la independència crec que has d'assegurar-te que la pregunta del referèndum sigui precisa i clara, no com va passar al Quebec. I en segon lloc crec que té sentit primer votar una vegada, esperar un temps i votar una segona vegada. Sovint la gent no entén les conseqüències la primera vegada.

—I això per als casats serviria, també?
—[Riu.] No sé si n'hauríem de fer llei. Però en cas que la gent vulgui tenir una llarga relació, has d'estar segur d'on et fiques.

Pedro Pons i Jesús Hernández Motes, vice-president i president de la Interagrupació de Falles, a la contramanifestació ultra. N.C.

València, les falles, la violència: ja no és tan normal

NÚRIA CADENES

La presència del president de la Interagrupació de Falles a la contramanifestació que va voler rebentar el 9 d'Octubre ha sacsejat el món faller

És, en autodefinició, 'l'entitat apolítica que aglutina totes les agrupacions que hi ha i representa la gran majoria de comissions censades a la Junta Central Fallera'. Ara la Interagrupació de Falles de València viu sotragada per la presa de posició política del seu president, Jesús Hernández Motes, i d'una part de la junta. Les imatges que evidenciaven la participa-

ció activa d'Hernández, i del seu segon, Pedro Pons, en la contramanifestació que va provocar aldarulls a la ciutat de València, el 9 d'Octubre passat, han estat, per a molts, la gota que ha fet vessar el got.

Una Interagrupació partidista

No és pas cap entitat oficial, però aplega un bon nombre de falles de la ciutat. Les comissions de falla se solen

coordinar en agrupacions (per barri, per afinitat o proximitat) per tal de reduir despeses o coordinar activitats. Amb aquest propòsit va néixer, als anys 1980, la Interagrupació (una agrupació d'agrupacions, diguem-ne): d'entrada, com una espècie de central de compres. Amb el temps, i els interessos, ha anat atorgant-se diverses representativitats.

Des de l'arribada del nou govern a l'Ajuntament de València, la Interagrupació, del bracet de l'actual president, s'ha convertit en l'ariet que es llança contra l'equip de Ribó. Especialment, contra

el regidor de Cultura Festiva, Pere Fuset (de Compromís).

Fuset ja havia fet explícita la intenció de treballar per 'la màxima despolitització possible del món faller', i abans de l'estiu va anunciar que renunciava a dirigir les assemblees de presidents de falla i el ple de la Junta Central Fallera (JCF), que és l'òrgan oficial de les falles de la ciutat i que presideix ell, com a regidor. La seva proposta? Convocar un congrés faller per decidir, des de la base i amb consens, quina vinculació han de tenir amb l'Ajuntament de València.

Però la bel·ligerància contra el govern municipal, personifi-

Membres de Yomus, a la contramanifestació violenta de València. Al centre, agafant el pal, Vicente Estruch, 'Alfarrasí', actual cap d'aquesta banda ultra. N.C.

cat especialment en Pere Fuset, no s'ha pas frenat. Hernández Motes, que omple el seu Facebook de comentaris espanyolistes i racistes, no s'està, malgrat el seu càrrec de representació 'apolítica', de lloar el grup municipal de Ciudadanos.

El fet és que, quan es va fer pública la presència activa de Jesús Hernández Motes, i del vice-president, Pedro Pons, a la contramanifestació il·legal del 9 d'Octubre, amb imatges que els mostraven en primera línia, cridant i en actitud desafiadora, l'escàndol ha sacsejat València. I també el món faller.

Alguna cosa ja s'ha mogut, i es mou

Aquesta ha estat, potser, una de les diferències, respecte de la violència que l'espanyolisme de dreta provocava a València fa trenta anys. D'entrada, la fotografia fixa té massa similituds amb la memòria recent per a no

fer-hi connexions directes: convocatòria per a rebentar una manifestació que duu per lema 'Sí al valencià', i encapçalada per partits, sindicats i entitats de caire ben divers, agrupades sota el paraigua genèric d'allò que etiquetem amb un 'de país i de progrés'; acte agressiu amb presència dels especialistes en la violència ultra del futbol, els Yomus, amb les seves creus gammades tatuades a la pell i aquesta permissivitat que encara troben per als seus atacs; i coneguts representants del món faller, que utilitzen la festa com a caixa de ressonància i d'enquadrament de les seves idees extremes.

Com sempre, per tant, a la ciutat de València. Però no. Perquè aquells actes han tingut un ressò que temps enrere no tenien. I conseqüències, fins i tot.

De fet, el València CF –l'entitat que els ultres del Yomus

utilitzen de recer per a les seves accions violentes– ha anunciat que col·laborarà en la identificació dels individus que van participar en els atacs del 9 d'Octubre, i que s'estudia d'aplicar sancions i mesures disciplinàries, per tal d'allunyar el club dels comportaments intolerants i violents que 'no representen els valors de l'afició'.

La tempesta en el món de les falles ha estat encara més estrepitosa. Poc després de fer-se pública l'actuació dels dos responsables de la Interagrupació de Falles, en va dimitir el secretari general, Josep Ynartes. El 13 d'octubre, Josep Monforte, fill de qui fou el president amb més pes de la Interagrupació, publicava a la premsa escrita un article condemnant l'actitud d'Hernández Motes. I el mateix dia el PSPV demanava públicament, per mitjà de la regidora de l'Ajuntament de València, Sandra Gómez, que la Interagrupació cerqués un

altre president: 'És inadmissible acudir a una concentració il·legal, ostentant un càrrec tan important.' Una campanya de Change.org ja ha recollit més de deu mil signatures per demanar la dimissió d'Hernández Motes.

Finalment, Hernández Motes ha hagut d'escriure alguna mena de justificació, a les xarxes socials. Traduït al català, diu: 'Com us deia, companys, presidents, delegats de sector, presidents d'agrupació, fallers, si us he molestat, us demano perdó.' Però de moment no ha dimitit.

Vicent Baydal, historiador, professor i divulgador valencià, assenyala aquest canvi, precisament: 'Ara el món faller és molt més plural que fa trenta o quaranta anys. Abans pareixia que no hi haguera fallers d'esquerres, ni homosexuals, ni valencianistes, ni res.' Hi hagué, recorda, intents de fer algunes falles progressistes, 'com ara la falla King-Kong, i alguna altra, però ho tallaren de soca-rel amb la violència'. En van dir 'la batalla de València', d'això. 'I després, durant dècades, pareixia un món monolític. I ara es veu que no.'

Tanmateix, Baydal afegeix: 'Encara queda molta d'aquella gent que es pensa que les falles són el seu *cortijo* i actuen com si la societat fallera no haguera canviat. Però sí que ha canviat.' I ara, amb l'afer Hernández Motes –diu– la gent reacciona més que no semblava. Per Baydal, per tant, el canvi es va notant. 'Però encara falta un puntet perquè l'hegemonia social siga l'altra, la democràcia, el diàleg. En trenta anys hem canviat com a societat.' ■

Els Comitès de Defensa del Referèndum es van crear per protegir els col·legis electorals. ACN

Els comitès de defensa del referèndum, un nou front de resistència permanent al carrer

Organitzats Aquests comitès, nascuts per a un acte concret, comencen a coordinar-se entre si per donar continuïtat al moviment

JOSEP REXACH

L'11 de juny, amb l'estiu encara per encetar i quan feia poc que el govern havia anunciat la data i la pregunta del referèndum, milers de persones van assistir a l'acte de l'ANC, Òmnium i l'AMI a Montjuïc, en què les entitats van demanar a la societat civil que defensessin el referèndum. Pocs s'imaginaven llavors que el nivell d'autoorganització de la societat civil arribaria als nivells a què arribà l'1-0. En diversos punts del país, i sen-

se una consigna general, van començar a brotar els anomenats Comitès en Defensa del Referèndum (CDR), grups de gent que es va coordinar amb l'únic propòsit de defensar i garantir l'obertura dels col·legis electorals durant l'1-0. Ara aquests comitès comencen a coordinar-se entre si per donar continuïtat al moviment, amb vista als pròxims envits del govern espanyol.

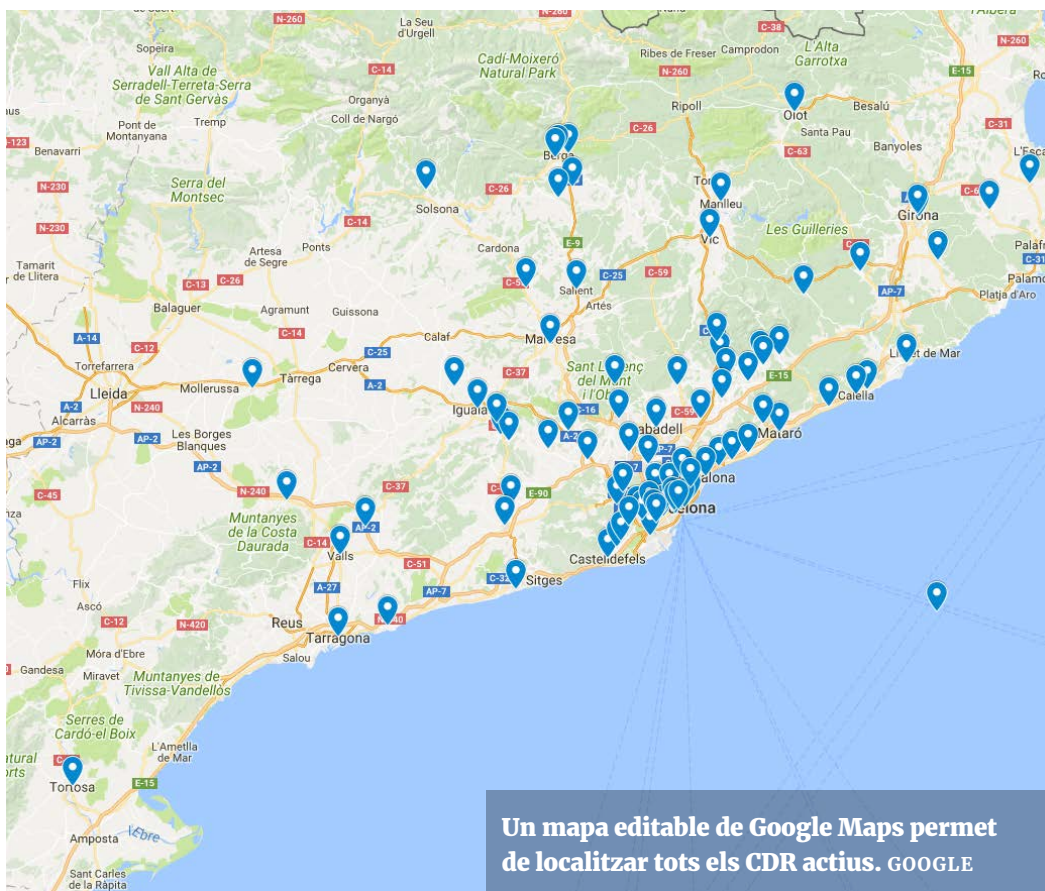
Ara mateix assistim al naixement d'un moviment social que ni tan sols ell mateix no es coneix prou bé. Per aquest motiu fa uns dies el CDR de Sabadell va organitzar

Pocs s'imaginaven llavors que el nivell d'autoorganització de la societat civil arribaria als nivells a què arribà l'1-0

una reunió conjunta amb els altres CDR per tal de cercar una estratègia conjunta de coordinació. En la trobada, feta a Sabadell, hi van assistir dues-centes persones de noranta-un CDR d'arreu del país. No són tots els que es van organitzar en el referèndum, i per això han publicat aquest mapa, perquè s'hi afegixin els que hi falten i puguin comptar-se.

En la trobada els representants dels comitès no tan sols es van conèixer personalment, sinó que van posar-se d'acord a mantenir viu el projecte: 'Hi va haver un consens general

pel que fa a continuar la feina que havíem començat en el referèndum. Creiem que podem ser una eina imprescindible per a totes les situacions que ens puguem trobar els dies vinents', explica per telèfon la portaveu nacional dels comitès, Helena Vázquez.

A la reunió també es va concloure que si aquesta setmana se suspenia l'autonomia o hi havia algun cop molt dur contra l'autogovern, es faria una convocatòria per a sortir al carrer en massa. L'objectiu compartit és esdevenir una plataforma coordinada i prendre decisions de manera conjunta. Dissabte vinent decidiran la manera de fer-ho. Tant pot ser que es creï una coordinadora nacional amb els representants de tots els CDR, com que hi hagi representants comarcals, diverses comissions...

Influència cívica

La gent no solament va respondre positivament als comitès el dia del referèndum, sinó també els dies posteriors, aplegant cada vegada més gent en les assemblees que es convoquen. Els comitès es van convertint en el tercer actor al costat de les 'entitats socials': l'ANC i l'Òmnium. De fet, en moltes poblacions catalanes, van ser els encarregats de coordinar les manifestacions multitudinàries del 3-O.

L'ANC, en reunions internes municipals, ja ha constatat que havia deixat de dirigir en exclusiva les convocatòries socials i per això entre ells hi ha coordinació en tot moment. Els projectes de l'ANC i dels CDR no s'entenen pas com a rivals, sinó com a complementaris. Per aquest motiu és molt normal de trobar

Una de les obsessions dels CDR és mantenir la transversalitat del moviment

membres de l'ANC i Òmnium integrats en els CDR que van prenent forma a tot el Principat.

Una de les obsessions dels CDR, i que es va compartir en la reunió de Sabadell, és mantenir la transversalitat del moviment, en la qual col·labora gent de procedències diferents: 'Hi ha gent de partits, sindicats, associacions de veïns, entitats... però la intenció que tenim és que les organitzacions quedin di-

luïdes dins el comitè', explica Vázquez.

Si cal trobar enlloc l'origen dels comitès és entre la militància més activa de l'esquerra, que ja feia temps que reclamava de crear comitès de defensa del referèndum. És el cas, per exemple, del CDR de Girona i Salt. La creació d'aquest comitè es va gestar a l'Ateneu Salvadorà Catà i hi van col·laborar militants procedents d'una amalgama variada de l'esquerra. Tanmateix, no s'ha volgut donar cap pes a les organitzacions i si en la primera assemblea era cinquanta persones, la família ha crescut i en l'última n'hi van assistir mig miler.

Canvi de nom?

La majoria dels CDR no es van formar fins una setmana o dies abans de l'1-O. Però la necessitat de crear-los tot utilitzant aquesta denominació circulava des de feia mesos en medis de l'esquerra independentista. Per exemple, a Sant Cugat del Vallès, el mes d'abril ja es va constituir un Comitè de Defensa de la República, que es presentava com un grup de persones d'esquerra disposat a defensar la independència i el referèndum, encara que llavors no se'n sabés ni la data.

Ara, amb el referèndum fet gràcies a la defensa dels col·legis electorals a càrrec dels CDR, molts sospesen si cal canviar-los el nom per Comitès de Defensa de la República. Aquesta proposta es va fer en la reunió de Sabadell, però no es va decidir, tot esperant de quantificar tots els CDR i que cada un hi digués la seva. ■

Crònica de la construcció de l'odi: una operació d'estat contra Catalunya

Relat El discurs dels mitjans espanyols ha acabat infrahumanitzant els independentistes per justificar qualsevol mesura repressiva de l'estat espanyol

JOSEP CASULLERAS

N'hi ha prou de fer un cop d'ull a les portades dels principals diaris espanyols l'endemà de l'empresonament de Jordi Sànchez i Jordi Cuixart, acusats de sedició. La càrrega d'agressivitat que tenen les referències a ells en aquests diaris... Ells, que han estat organitzadors de manifestacions pacífiques i representants d'entitats que sempre han fet crides a la no-violència, hi són presentats com 'els instigadors', 'els agitadors del separatisme', 'els líders del cop'... Hi són presentats així perquè quedi clar que es mereixen el càstig; perquè no són ni persones, són delinqüents.

És la penúltima mostra del punt on ha arribat el discurs de l'odi que durant mesos han anat coent els mitjans espanyols mentre Rajoy forjava la repressió. Un discurs que prepara el terreny per a justificar-ho tot.

La benedicció de Felipe VI

Felipe VI compareixia el 3 d'octubre al vespre, després d'un dia sencer de manifestacions multitudinàries a tot Catalunya en una jornada d'aturada general, per pronunciar un discurs en què

Capçaleres dels principals diaris espanyols dedicades a l'empresonament de Jordi Sànchez i Jordi Cuixart. vw

El discurs de l'odi que durant mesos han anat coent els mitjans espanyols mentre Rajoy

avalava la via repressiva del govern de Rajoy contra l'independentisme. S'adreçava especialment als ciutadans de Catalunya que se senten 'preocupats per la conducta de les autoritats autonòmiques', dient-los que 'no estan sols i que tenen tot el suport i solidaritat de la resta d'espanyols'. Ni una paraula dels centenars de ferits que feia només dos dies havien estat víctimes de la brutalitat policial. El rei espanyol

prenia una posició clara en el conflicte. Però sobretot, amb la seva compareixença extraordinària, d'una gran durada de contingut i de forma, emparava l'acció repressiva que vindria, d'una banda, i el discurs polític i mediàtic que l'acompanyava, d'altra.

Ja fa mesos que hem vist com s'ha anat construint un relat per a justificar la repressió a Catalunya, des del moment que Junts pel Sí i la CUP van polir diferències i

Sáenz de Santamaría va enterrar la falsa operació diàleg. I amb la data del referèndum ja fixada, aquest estiu vam veure un aperitiu d'allò que ha arribat després: **l'hostilitat** de la majoria de mitjans espanyols contra l'independentisme l'endemà mateix dels atemptats del 17 d'agost a Barcelona i de Cambrils, seguida d'una campanya de desprestigi contra els Mossos d'Esquadra, tan bon punt es va palesar que el govern català era capaç d'actuar com un estat independent en matèria de seguretat i d'emergències als ulls de tot el món, en una situació d'extrema gravetat.

L'atac contra l'escola catalana

Amb la campanya de l'1-O, l'atac contra els Mossos, personalitzat en el major Josep Lluís Trapero, ha tingut continuïtat en l'àmbit de l'ensenyament, una fixació recurrent de Ciutadans i del PP en els intents de dinamitar el sistema d'immersió lingüística a Catalunya. És en l'ensenyament que hem vist els últims exemples d'imposició d'un discurs mediàtic a Espanya, que consisteix a criminalitzar mestres, directors de centres i pares i fins i tot alumnes en una pretesa campanya de persecució contra els no independentistes. L'atac (i la mentida) cerca el conflicte lingüístic. Vegeu les declaracions del ministre d'Afers Estrangers, Alfonso Dastis, aquest cap de setmana passat en una televisió francesa: 'Si aneu a Catalunya, sentireu parlar català. Els qui tenen dificultats són els qui volen parlar en castellà.' El periodista li demana

INDEPENDANCE CATALANE : L'ULTIMATUM DE MADRID

El ministre Dastis durant l'entrevista. vw

si és cert que a les escoles es pot aprendre anglès, francès i català però no espanyol, i Dastis respon que sí: 'Sí, sí, l'espanyol és discriminat a les escoles públiques catalanes', diu, amb gran sorpresa de l'entrevistador. **Vegeu-ho al minut 6.00 de l'entrevista.**

El discurs polític i el mediàtic es compassen. Quan Dastis deia això, els mitjans espanyols ja desfermaven una nova onada d'informacions criminalitzant l'escola catalana. Un dels exemples més cridaners, el que va publicar El Mundo la setmana passada: **'Nens, avui no farem matemàtiques, farem Infocat'**. Una 'notícia' que, d'entrada, no encerta ni el nom del programa informatiu per a infants de Televisió de Catalunya, 'Info K'. Un dels subtítols diu: 'Escoles de Catalunya adoctrinen els nens l'1-O sacrificant assignatures bàsiques per una nova matèria:

Declaración de independencia de Cataluña

"Niños, hoy no damos Matemáticas, daremos 'Infocat'"

QUEDAR ASESOR | BARCELONA | 11 OCT 2017 | 13:21

Pequeña ofrenda de clavos en la puerta del colegio Ramon Llull. / SANTI GODOLEUDO

- Escuelas de Cataluña adoctrinan a los niños en el 1-O, sacrificando asignaturas básicas por una nueva materia: Infocat.
- El canal infantil de TV3 explica a los niños el 1-O criticando a la 'policía española' e idolatrando a los Mossos
- Urnas en los recreos y otros nueve casos de utilización de menores

Els mitjans espanyols ja desfermaven una nova onada d'informacions criminalitzant l'escola catalana. vw

Infocat.' La notícia es basa en les declaracions d'alguns pares i mares anònims que es queixen que alguns professors no es van veure amb cor de fer classe l'endemà de la repressió policíaca de l'1-O, o per una circular informativa d'una escola sobre la jornada de vaga general del 3 d'octubre. Tot plegat, amb una conclusió: no deixen 'cap altra opció' a aquests pares que anar-se'n de Catalunya.

Els mitjans espanyols dibuixen un escenari de persecució dels independentistes contra els qui no ho són, de situació de minorització, de silenci i d'assenyalament. I tot plegat mentre el govern espanyol parla de totalitarisme i de cop d'estat i el portaveu del PP al congrés espanyol diu que el govern català fa accions pròpies del nazisme. Felipe VI els diu a tots: 'No esteu sols', i no solament deixa via lli-

ure sinó que ordena a les institucions de l'estat que actuïn. La repressió és més fàcil de justificar si els qui la reben són responsables d'actuacions inhumanes; per això els independentistes són deshumanitzats, és a dir, hom els nega pràcticament la condició de persona. Per això també Felipe VI no va tenir ni un mot per les víctimes de la repressió policíaca de la jornada del referèndum, que no són pas solament els centenars de ferits, sinó els milers, milions de catalans que van ser sotmesos a tot un dia de terror policíac.

'Espejo público' transmet un clima irrespirable

La culminació del discurs sobre la persecució dels unionistes a Catalunya el vam veure divendres en el programa 'Espejo público', a Antena 3, de Susanna Griso. 'Tres estudiants ens expliquen

Els mitjans espanyols dibuixen un escenari de persecució dels independentistes contra els qui no ho són

com és estudiar a Catalunya i denuncien l'elaboració de llistes d'alumnes que no són independentistes'. El vídeo, de poc més de tres minuts, té un començament inquietant: sobre un fons negre amb música de piano de fons, unes lletres sobreimpreses avisen l'espectador que 'les següents entrevistes s'han fet fora del recinte universitari per temor de represàlies de grups independentistes'. Temor, represàlies, por... Aquesta frase, i les declaracions que vénen després, transmeten la idea que a Catalunya el clima és irrespirable, que hi ha 'grups independentistes' que persegueixen la gent pel simple fet de no pensar com ells. I fins i tot **en un espai de llibertat com la universitat**.

El periodista es troba amb aquestes tres estudiants en un bar. Expliquen la permissivitat del rectorat de la UAB en la suposada repressió de què són objecte; parlen d'escopinades, d'insults i de cops a la taula perquè no se senti què diuen quan volen parlar a classe. En cap moment el reportatge no diu que un dels testimonis milita activament a Societat Civil Catalana i a Ciutadans; una dada essencial sobre les preferències i motivacions polítiques de les protagonistes que s'oculta.

Testimonis manipulats

En aquell cas, els testimonis deien allò que s'inscriu en el discurs preconcebut. Però, si no és així, es manipula el sentit d'allò que diuen mitjançant el muntatge, i avall. Això els va passar a dues joves, el testimoniatge de les quals fou manipulat en una notícia de l'informatiu

Si la realitat no s'ajusta a allò que pretenen que passi, elaboren el relat del tumult

del vespre de Telecinco del 4 d'octubre. La notícia parlava de 'topades violentes entre joves' en la jornada de manifestacions per l'aturada general; unes mobilitzacions multitudinàries i pacífiques que van contrastar amb algun incident aïllat a càrrec de petits grups de manifestants unionistes. Però, justament, aquests incidents van ser elevats a categoria, al to i a l'ambient que expliquen a Espanya que es viu a Catalunya.

El relat que es crea diu que la violència la causen i l'executen els manifestants independentistes. L'enorme rebuig que han desfermat accions com l'assalt a la Generalitat i la detenció d'alts càrrecs, les mesures repressives prèvies al referèndum i sobretot la violència policíaca contra els votants l'1-O no han estat capaços de transformar un moviment cívic i pacífic en un moviment violent. Malgrat això, si la realitat no s'ajusta a allò que pretenen que passi, elaboren el relat del tumult: amb notícies com aquestes en mitjans espanyols que acompanyin les querelles de la fiscalia per sedició. Per justificar la condemna per sedició, cal que hi hagi accions tumultuàries; i si no n'hi ha, s'inventen.

Violència omesa i escarn

De la mateixa manera, la violència que han hagut de suportar els independentistes és ocultada (com hem vist en el discurs de Felipe VI), menystinguda (com hem vist en les declaracions de responsables polítics del govern espanyol, com Enric Millo i Juan Ignacio Zoido) o ridiculitzada i escarnida. I això ho han fet alhora mitjans de comunicació i partits. Això han fet amb la jove que fou arrossegada per terra en un col·legi electoral i que van colpejar i van fer mal als dits d'una mà. Marta Torrecillas fou víctima d'una agressió d'agents de la policia en un col·legi electoral, **com es pot veure en aquest vídeo.**

En un primer moment, va explicar que li havien trencat uns quants dits d'una mà, perquè li ho havia semblat després d'haver rebut l'atenció mèdica. Però després va rectificar i va explicar que no els tenia pas trencats. Aquest cas ha estat agafat com a argument per part fins i tot del president espanyol, Mariano Rajoy, per mirar de desmentir i de qüestionar les imatges de violència que han fet la volta al món. A El Mundo van

Testimonis manipulats a Telecinco. vw

El 1-O, en el instituto Pau Claris, Marta se agarra a otro compañero con su mano izquierda mientras el agente la coge de la mano derecha para obligarla a bajar las escaleras.

Imatge de l'atac a Marta Torrecillas. vw

Hem vist que la violència rebuda pels independentistes és banalitzada, menystinguda o amagada

Una distinció entre catalans bons i catalans dolents que també va fer el rei espanyol Felipe VI

arribar a publicar un article titulat **‘Marta “dits-trencats” i la gran mentida de l’1-O’**, on graten en la seva vida privada i personal. I es fixen tant en la qüestió dels dits trencats que tant els fa que fos arrossegada escales avall i vexada. I això que en publiquen la imatge escandalosa.

El cas de Marta Torrecillas fou explotat fins al límit en articles diaris i en tertúlies de televisions espanyoles. El periodista Eduardo Inda la va escarnir fins a tal extrem en **una tertúlia** a ‘El programa de Ana Rosa’, a Telecinco, enmig d’una connexió en directe amb el parlament amb la periodista Mayka Navarro, que aquesta no va poder suportar més la pressió i va acabar plorant. Ni tan sols hi va haver consideració per la periodista en aquella situació, i va acabar essent acomiadada per part de la presentadora amb un to burleta: ‘Mayka, a plorar una mica i ara tornem, que se t’escorrerà el rímel.’

Hem vist que la violència rebuda pels independentistes és banalitzada, menystinguda o amagada. Però, per més que sembli contradictori, també ha estat aplaudida. La sortida de vehicles de la Guàrdia Civil de diversos indrets d’Espanya venint cap a Catalunya enmig dels crits ‘a por ellos’ no fou criticada per ningú del govern espanyol. Silenci del PP i el PSOE. I Ciutadans, és clar. Un missatge i una imatge d’odi com aquella no va merèixer cap denúncia de cap autoritat de l’estat espanyol. Encara més: dies més tard, passat l’1-O, van córrer imatges d’agents de la policia espanyola fent el mateix crit. I cap

condemna, tampoc.

No tan sols això, sinó que el dirigent del PP català, Xavier García Albiol, va arengar els agents de la policia espanyola que eren a Calella per donar-los ànims per les concentracions de protesta que hi havia arran de la violència que havien practicat l’1-O. I en aquell discurs, fet per un dirigent d’un partit sense responsabilitat de govern a un cos policíac, García Albiol parlava dels ‘catalans de bé’, assenyalant, doncs, els catalans dolents. ‘Us demano molta força, perquè els catalans de bé, que som els catalans que també ens sentim espanyols, us necessitem. S’ha de lluitar i s’ha d’aguantar.’ Us imagineu que Anna Gabriel o Gabriel Rufián anessin a una comissaria dels Mossos d’Esquadra a arengar els agents? Com reaccionarien tots els mitjans espanyols?

Una distinció entre catalans bons i catalans dolents que també va fer el rei espanyol Felipe VI en el discurs del 3 d’octubre; una distinció que també queda clara quan un reporter de Telecinco explica en una connexió en directe a Barcelona qui són els catalans que dominen els carrers i que intimiden i **els qui no gosen sortir de casa.**

I si, per tot plegat, afegint que ja hi hagi dos presos polítics catalans, Jordi Cuixart i Jordi Sànchez, a Òmnium se li acut de difondre un **vídeo de denúncia** demanant ajuda a la comunitat internacional, de seguida apareixeran mitjans que han publicat mentides sobre Catalunya, com El País, **per dir que el vídeo és mentida.** No queda espai per a res. III

Vuit mapes per a entendre les aliances dins la Unió Europea

Europa Dins el Consell Europeu, les ideologies marquen les aliances però també ho fan els interessos regionals

REDACCIÓ

1- El cor. Passen els anys, el nombre d'estats que formen la Unió Europea creix i creix, però el seu cor és manté inalterable. Alemanya, França i el Benelux (Bèlgica, els Països Baixos i Luxemburg) mantenen una relació privilegiada i són percebuts encara com el nucli més estable del projecte europeu. És especialment clau la relació entre França i Alemanya, que ha estat el veritable centre de gravetat de la UE en el curs dels anys i que es manté forta, tot i que ara s'han obert més coalicions amb visions pròpies sobre la

És especialment clau la relació entre França i Alemanya

majoria de qüestions. Dins el Benelux, Bèlgica tendeix a arreglar-se amb França, mentre que els Països Baixos i Luxemburg tendeixen a arreglar-se amb Alemanya.

2- La coalició dels grans estats. Responen a interessos diferents però tenen en comú que són els grans estats de la Unió Europea, encara més després del Brexit. Itàlia, l'estat espanyol i Polònia s'afegeixen a França i Alemanya en aquesta categoria, que és una font de discussions per diverses raons. Especialment d'ençà de l'aparició del 'bloc dels petits' que intenta aturar el pes de la coalició dels grans estats, sovint massa poc sensible a les necessitats dels altres. Quant a població i a economia, tenen un pes de-

Són els grans estats de la Unió Europea, encara més després del Brexit

terminant però quant a vots en el Consell Europeu representen només 5 de 27 (sense comptar el Regne Unit).

3- El 'bloc dels petits'. Can-sats de ser comparses al Con-sell Europeu, un nucli d'es-tats petits però molt dinàmics han construït una aliança de fet que els permet un marge de maniobra. Luis de Guindos va ser el primer de rebre'n les conseqüències, quan no va arribar a la presidència de l'Eurogrup, malgrat que ho havien pactat els grans. Els canvis de partit al govern fan que aquesta coalició sigui inestable, però la seva exis-tència ha canviat la manera

Luis de Guindos va ser el primer de rebre'n les conseqüències, quan no va arribar a la presidència de l'Eurogrup

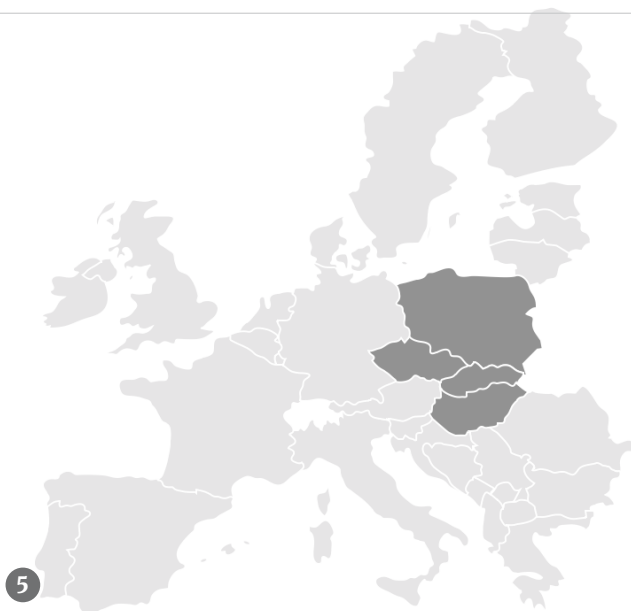
de concebre la Unió Europea. En termes generals, Àustria, Bèlgica, els Països Baixos, Di-namarca i Suècia són els qui s'entenen més bé entre ells.

4- El 'bloc dels petits' am-pliat. Els esdeveniments d'aquests darrers anys han augmentat la capacitat de l'anomenat 'blocs dels petits' amb una segona corona d'es-tats també petits que volen guanyar capacitat de manio-bra. És el cas de Portugal i el d'Irlanda, que sobretot des-prés del Brexit ha quedat molt despenjat, els de Txèquia i Eslovènia o els de Finlàndia i Letònia. Als països bàltics només Letònia ha fet un es-forç per tenir una política pròpia en alguns afers, cosa

Als països bàltics només Letònia ha fet un esforç per tenir una política pròpia en alguns afers

que en cap moment no han intentat ni Lituània ni encara menys Estònia. Croàcia tam-poc no s'ha afegit a aquest blocs i continua marcant dis-tàncies amb Eslovènia.

5- Visegrad. Les aliances formals dins la Unió Europea són molt estranyes i per això crida tant l'atenció l'existència de l'anomenat Grup de Visegrad. El Grup de Visegrad és la unió de la República Txeca, Eslovàquia, Polònia i Hongria, creada per accelerar la seva in-tegració a la Unió Europea. Va néixer el 1991 al castell de Visegrad i continua operatiu encara avui, amb la missió de coor-dinar els interessos comuns dels quatre països malgrat que tots ja són part de la Unió des del 2004. El fet que Hongria, Eslovàquia i Polònia tinguin

El Grup de Visegrad és la unió de la República Txeca, Eslovàquia, Polònia i Hongria

governos especialment autori-taris ha conferit a aquest grup una imatge allunyada dels es-tàndards europeus, que inco-moda molt la República Txeca. Però les eleccions imminents en aquest país podrien portar també una força autoritària i antiimmigratòria al poder.

6- L'eurozona. Per raons ben evidents, els estats membres de l'eurozona comparteixen preocupacions i projectes. L'entusiasme per tenir l'euro com a moneda comuna s'ha refredat notablement i no sembla que hagi de créixer manera immediata. En teoria, tots els estats membres de la Unió Europea haurien d'acabar compartint l'euro, però n'hi ha que sembla gairebé impossible que acabin acceptant-ho. És el cas de Dinamarca i Suècia, sobre-

L'entusiasme per tenir l'euro com a moneda comuna s'ha refredat notablement i no sembla que hagi de créixer

tot, que no estan disposats a acceptar allò que consideren una 'imposició' de Brussel·les.

7- El bloc nòrdic. Els tres països nòrdics –Dinamarca, Suècia i Finlàndia– han constituït una aliança des de fa anys, que se superposa fora de la Unió Europea amb la pertinença al Consell Nòrdic, amb Noruega i Islàndia. L'anomenat 'caràcter nòrdic', amb un gran respecte per la democràcia i l'estat del benestar, ha fet d'aquest bloc un dels més envejats no solament a Europa sinó arreu. De fa anys, els països bàltics malden per unir-s'hi i cada vegada més, sobretot

L'anomenat 'caràcter nòrdic' ha fet d'aquest bloc un dels més envejats

Estònia i Letònia, hi col·laboren i hi comparteixen polítiques.

8- La frontera amb Rússia. Aquest darrer bloc es troba més unit per la influència de Rússia que per res més. Els tres països bàltics, ex-soviètics, juntament amb els estats que formaven part de l'antic Pacte de Varsòvia amb l'excepció de Txèquia, viuen en un estat de permanent odi-amor cap a Moscou i molt influïts per la seva dinàmica. Als països bàltics, hi preval la por però en els altres manen partits que no veuen amb mals ulls de relacionar-se amb Moscou i que fins i tot susciten problemes a Brussel·les en

Viuen en un estat de permanent odi-amor cap a Moscou i molt influïts per la seva dinàmica

aquest sentit. Putin ho sap, i sap que és una de les fonts de desestabilització de la Unió Europea per dins, projecte que li ha interessat sempre. ■

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Exposició Maria del Mar Bonet vista per Toni Catany
Festivals Art, crítica social i cinema al Festival Protesta
Exposició El Puig i Cadafalch més polifacètic a Mataró

21-22/10/2017 > VilaWeb {Paper

*El grup de Xaló s'acomiada
aquest cap de setmana amb concerts
a València i Barcelona*

**ASPENCAT
DIU ADEU
DEFINITIVAMENT**

Aspencat durant un concert a la Garrinada. ADRIÀ CALVO

ASPENCAT DIU ADEU DEFINITIVAMENT

Comiat El grup de Xaló s'acomiada aquest cap de setmana amb concerts a València i Barcelona

REDACCIÓ

L'any 2006 uns joves de la comarca de la Marina Alta que es deien Aspencat publicaven la primera maqueta i començaven a actuar en les festes majors dels pobles veïns, interpretant música d'arrel jamaicana. Ara, 11 anys, 5 treballs discogràfics i més de 600 concerts després, aquests jovenets de Xaló són una de les bandes de referència del país. Però el grup, que pren el nom d'un plat de verdures variades típic de la Marina Alta, ha decidit de fer una aturada indefinida i aquest cap de setmana faran els dos darrers concerts.

Va ser ahir a la plaça de bous de València i avui a la sala Razmatazz de Barcelona, i presentaran els temes del seu darrer disc *Tot és ara*. Aquests dos concerts són els darrers de les set festes de comiat que han organitzat per agrair al públic el suport que els ha donat tots aquests anys. La ronda s'anomena 'La història és nostra... per sempre!' i els ha duts a tocar a Palma, Bilbao, Madrid, Sant Jaume de Galícia i l'Hospitalet de Llobregat. Però els concerts d'aquest cap de setmana seran molt especials i s'hi esperen sorpreses. Sobre l'escenari, els hi acompanyaran molts amics amb qui la banda ha compartit escenaris, cançons i estudis

d'enregistrament durant els onze anys de trajectòria.

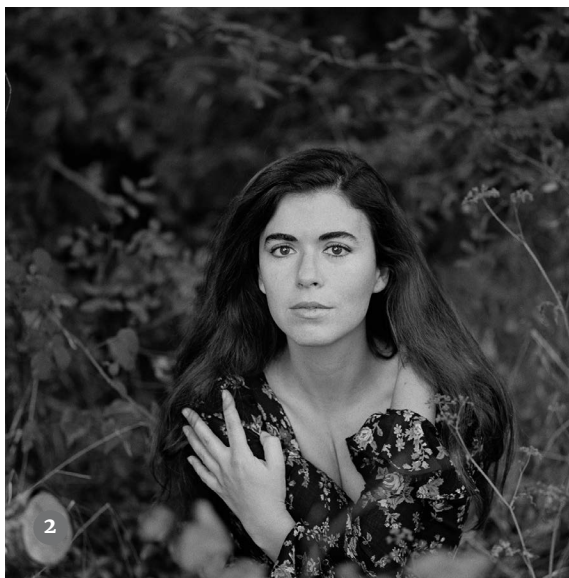
Aspencat plega en el moment més dolç, quan la seva música ha sabut sintetitzar molt bé totes les influències i desenvolupar un so propi i característic. A això, cal afegir-li la consciència crítica i l'inconformisme que sempre han mostrat les seves lletres. De fet, és la darrera gran banda d'una generació que va créixer cantant i protestant en català en una de les èpoques més fosques que ha viscut el País Valencià, durant els governs del Partit Popular. La mateixa generació a la qual pertanyien els grups desapareguts Obrint Pas, la Gossa Sorda i Orxata Sound System.

ELS 50 ANYS D'AMISTAT ENTRE MARIA DEL MAR BONET I TONI CATANY, EN FOTOGRAFIES

Fotografia La mostra, que es pot veure a Lluçmajor, aplega a més de cent vuitanta obres

1

2

3

REDACCIÓ

Ara que fa cinquanta anys que va començar la carrera musical de Maria del Mar Bonet, la Fundació Toni Catany ha volgut afegir-se a la celebració amb l'organització d'una mostra dedicada als dos amics i als seus bescanvis creatius. El projecte es diu 'Maria del Mar Bonet als ulls de Toni Catany' i aplega més de cent vuitanta obres, entre cartells, discs i, sobretot, fotografies. L'exposició, que es pot veure fins a final de gener de l'any vinent al claustre de Sant Bonaventura de Lluçmajor, vol mostrar la fascinació mútua que sentien.

Catany i Bonet es van conèixer quan la cantant començava la seva carrera

musical als Setze Jutges. Plegats, van descobrir l'efervescent escena cultural de la Barcelona dels anys 1970, van aprofundir en sengles disciplines artístiques i durant gairebé cinquanta anys Catany va retratar Bonet en desenes d'ocasions. A més, el fotògraf també va col·laborar en el disseny de discs i cartells de la cantant i la va acompanyar en nombrosos concerts i projectes, des de l'Olympia de París fins a musicar Bartomeu Rosselló-Pòrcel.

Per això Catany va tenir un paper decisiu en la creació d'una imatge pública de Bonet, gràcies a les fotografies que li feia. Però també va tenir un paper molt notable i més desconegut en l'àmbit personal. Gràcies a l'amistat, es van influir mútuament, van viure experiències enriquidores i van compartir idees i con-

1, 2 i 3. Fotografies de Maria del Mar Bonet, per Toni Catany.

fidències. De fet, l'objectiu de l'exposició és trobar afinitats entre tots dos amics i transformar-les en imatges.

La mostra s'estructura en quatre àmbits: 'La mirada enamorada', que aprofundeix la relació d'amistat i admiració entre tots dos artistes; 'Als ulls de l'amic', que explora el desenvolupament de la imatge professional de Bonet de la mà de Catany; i 'Salmaia' que se centra en el fructífer intercanvi artístic que van aportar cinquanta anys d'amistat. La mostra s'acaba amb una selecció dels nou retrats més emblemàtics que Catany va fer de Bonet.

MATARÓ MOSTRA EL PUIG I CADAVALCH MÉS POLIFACÈTIC

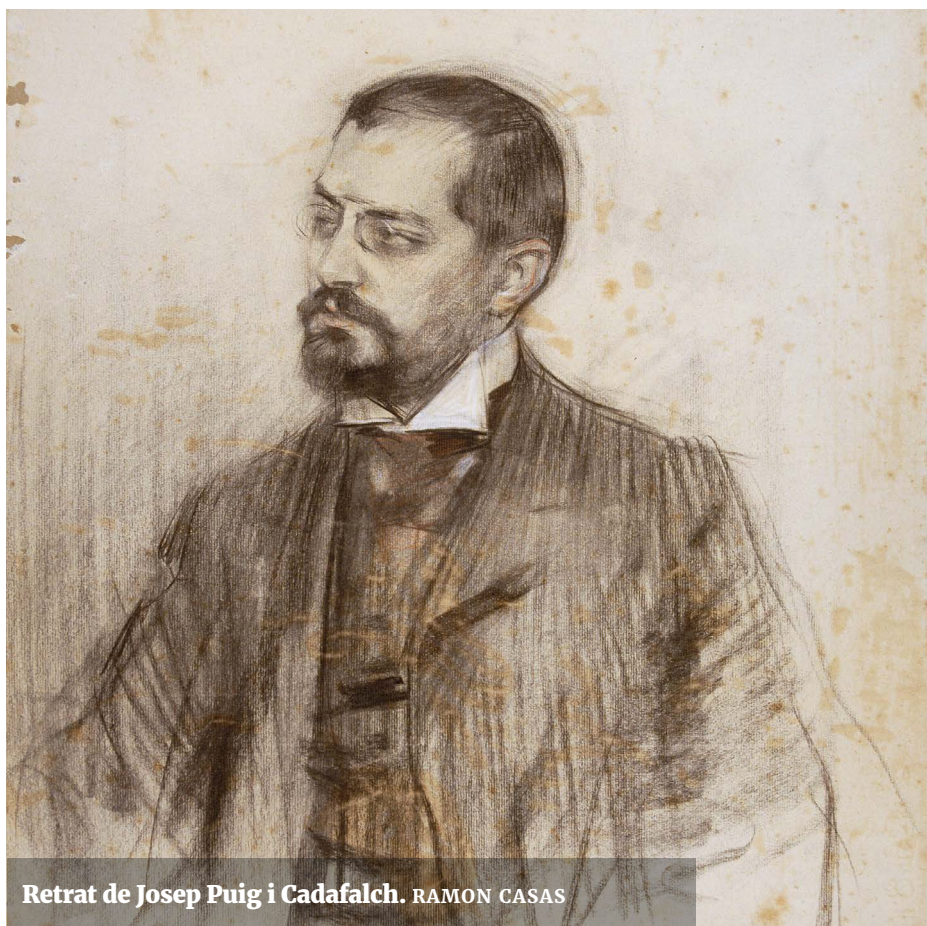
Història Una exposició posa en relleu la seva trajectòria com a polític, historiador i arquitecte a través de les seves grans preocupacions

REDACCIÓ

El Museu de Mataró acaba d'inaugurar l'exposició 'Josep Puig i Cadafalch. Visió, identitats i cosmopolitisme', que vol oferir una visió del costat més polifacètic d'aquest il·lustre mataroní ara que es compleixen cent cinquanta anys del seu naixement. Conegut sobretot com a arquitecte modernista, Puig i Cadafalch també va destacar com a polític (va arribar a ser president de la Mancomunitat de Catalunya) i com a historiador de l'art.

L'exposició se centra en tres aspectes fonamentals de l'obra de Puig i Cadafalch. En primer lloc, la visió de ciutat que va plasmar el mataroní en els treballs sobre el clavegueram de Mataró o en l'obertura de la Via Laietana de Barcelona. Com a bon arquitecte del seu temps, Puig i Cadafalch va saber adaptar les ciutats als successos del moment (l'augment de la població, les migracions del camp a la ciutat, la consolidació del sistema industrial...) i dotar-les de més visibilitat.

En segon lloc, es mostra l'interès de Puig i Cadafalch per l'evolució dels estils arquitectònics, el significat de les tradicions ibèriques i les relacions

Retrat de Josep Puig i Cadafalch. RAMON CASAS

entre aquestes identitats i la seva plasmació arquitectònica. En aquest àmbit es mostren relacions inèdites entre les iconografies gòtiques i els esgrafiats modernistes i el repertori iconogràfic de l'art a l'estat espanyol.

Per últim, es mostra el Puig i Cadafalch més internacional i cosmopolita. Al llarg de la seva trajectòria, l'arquitecte va ser un referent acadèmic en tot en diferents universitats internacionals i va traçar contactes amb centres dels Estats

Units, de l'àrea dels Balcans i dels països escandinaus.

L'exposició, que es pot visitar fins al dia 1 d'abril de 2018, ha estat coproduïda amb la Direcció General de Patrimoni Cultural de la Generalitat. És un dels actes centrals de l'Any Puig i Cadafalch, que commemora el 150è aniversari del naixement d'aquest arquitecte, polític i historiador i el centenari del seu nomenament com a president de la Mancomunitat.

Centrat en la venda il·legal de l'obra del grafiter Banksy, el documental 'Saving Banksy' examina el conflicte filosòfic entre l'art al carrer i els seus beneficis. BANKSY

ART, CINEMA I CRÍTICA SOCIAL AL FESTIVAL PROTESTA

Festivals Vic es converteix en la capital de la reivindicació cinematogràfica amb la projecció de cinquanta films, la majoria dels quals són documentaris

REDACCIÓ

‘El cinema és una manifestació artística, per això volem dedicar el festival a totes aquelles formes artístiques que emeten un missatge de denúncia, de reivindicació, que pretenen posar-se al servei d’una causa’. Aquesta és la idea principal del festival Protesta, que es fa fins a final de mes a Vic. Enguany al festival hi ha programades més de cinquanta projeccions de curtmetratges i llargmetratges que han estat seleccionats per l’organització perquè aporten punts de vista originals sobre un conflicte.

Un bon exemple d’això és *Fuego en el mar*, un documental de producció italiana que explica el drama dels refugiats

des del punt de vista d’un nen de dotze anys que viu a Lampedusa i fa temps que presencia l’arribada de persones que cerquen refugi. De les estrenes cal destacar-ne *Saving Banksy*, un documental centrat en la venda il·legal de l’obra del conegut grafiter, o *Shipwrecked America*, un documental francès que versa sobre la mala gestió de l’huracà Katrina. També s’estrenarà *The Good Postman*, que parla sobre els refugiats i les fronteres, i *The Land of Enlightened*, un documental belga que explica la història d’un grup d’infants afganesos que venen explosius.

Pel que fa als curtmetratges, de la quarantena de peces seleccionades, una dotzena es projectaran a la secció oficial. Entre més temes, tracten de qüestions com ara els desnonaments, l’apodera-

ment de la dona, els refugiades de Suïssa, la repressió de la sexualitat durant el franquisme, la problemàtica de l’oli de palma i la migració entre els Estats Units i Mèxic.

En la vetllada inaugural es projectarà el film *Waste Land*, un documental que parla sobre l’obra de l’artista brasiler Vik Muniz. Se centra en una instal·lació al Jardim Gramacho, un dels abocadors d’escombraries més grans del món. Abans de la presentació del film hi haurà un espectacle a càrrec de ‘Pallasos en Rebeldia’ i després, un concert del grup Últim Cavall a la Jazz Cava. Enguany les activitats paral·leles tindran l’art reivindicatiu com a eix temàtic. Hi haurà muntages d’artistes àrabs per la transformació social, murals i una exposició centrada en l’art en clau femenina.

Diuen que el Primavera Club és el festival on els caps de cartell es creen en viu. CEDIDA

ARRENCA EL **PRIMAVERA CLUB**, EL GERMÀ PETIT I DE TARDOR DEL **PRIMAVERA SOUND**

Festivals El festival porta algunes de les propostes musicals més innovadores del moment

REDACCIÓ

Com una llista de reproducció d'aquell amic sempre atent als últims descobriments musicals, així es presenta el Primavera Club d'enguany. El germà petit del prestigiós Primavera Sound es fa aquest cap de setmana en uns quants espais del barri del Poble-sec de Barcelona i porta algunes de les propostes musicals més innovadores del moment. El festival es manté fidel a la seva aposta pels joves artistes internacionals que encara no

han actuat al nostre país, però tampoc no passa per alt les propostes de proximitat, com ara Cor Blanc i Jorra i Gomorra.

Diuen que el Primavera Club és el festival on els caps de cartell es creen en viu, sobre l'escenari i davant el públic amatent. En total, hi participaran trenta-nou artistes units en una programació diversa i exhaustiva en què tenen cabuda tots els estils. Una de les propostes més destacades és la d'Amber Coffman, ex-vocalista de Dirty Projectors, que presenta el seu debut tot sol. Les noves sonoritats posaran el focus sobre la promesa britànica PAULi i el

novaiorquès Gabriel Garzón-Montano.

Però també hi haurà espai per a propostes ben variades: des de l'electrònica de tall jazz de Clap! Clap! a la nova proposta garatge de Rough Trade, Starcrawler, passant per Superorganism, la misteriosa sensació de la temporada capitanejada per una noia japonesa de disset anys que ha seduït fins i tot Frank Ocean. Yellow Days i les noruegues Smerz tindran l'oportunitat de demostrar per què són petits fenòmens virals i Low Island posarà a prova un projecte exquisit que aspira a omplir grans escenaris.

'La pell freda' és l'adaptació cinematogràfica de la novel·la homònima de Sánchez Piñol. BABIEKA

L'ADAPTACIÓ CINEMATOGRAFICA DE 'LA PELL FREDA', L'EXITOSA NOVEL·LA DE SÁNCHEZ PIÑOL, ARRIBA ALS CINEMES EN CATALÀ

L'adaptació cinematogràfica de 'La pell freda', l'exitosa novel·la de l'escriptor català Albert Sánchez Piñol, es va estrenar al Festival de Cinema de Sitges i arriba als cinemes aquest cap de setmana doblada al català. 'La pell freda' narra la història de dos militars destinats a una illa perduda enmig de l'oceà que cada nit s'han d'amagar en un far per resguardar-se de l'assetjament d'unes estranyes criatures marines. El director del film, Xavier Gens, explica que el tema principal del film és l'acceptació de la por de l'altre. Hi ha més estrenes que destaquen aquest cap de setmana, com ara 'Handia', el film basc guanyador del Premi Especial del Jurat en el Festival de Cinema de Sant Sebastià, i 'Las hijas de Abril' protagonitzat per Emma Suárez.

La pell freda

Direcció: Xavier Gens.

Intèrprets: Aura Garrido; David Oakes, Ray Stevenson, John Benfield.

Gènere: Ciència ficció.

En una illa perduda enmig de l'oceà, dos homes es defensen, nit rere nit, del setge d'unes estranyes criatures marines amagats en un far. Sotmesos a una tensió extrema, sense entendre les raons de l'atac, hauran de replantejar-se la manera d'enfrontar-se als desconeguts. En català.

Handia

Direcció: Aitor Arregi i Jon Garaño.
Intèrprets: Aia Kruse; Joseba Usabiaga, Eneko Sagardoy, Ramón Agirre.
Gènere: Drama.

País Basc, 1843. Martín és un jove esguerrat que arriba al seu poble després d'uns anys de guerra. Allà hi troba el seu germà Joaquín, que fa 2,25 metres d'alçada. Davant la impossibilitat de treballar a la casa familiar, els germans comencen a rondar places i teatres i es converteixen en un fenomen circense. Basat en fets reals.

Las hijas de Abril

Direcció: Michel Franco.
Intèrprets: Emma Suárez, Joanna La-requi; Hernán Mendoza, Iván Cortés, Enrique Arrizon.
Gènere: Drama.

La Valèria és una jove de disset anys que està embarassada i viu amb la Clara, la seva mitja germana. La Valèria no ha volgut que l'Abril, la mare, s'assabenti del seu embaràs. Però la Clara, arran de la pressió econòmica i les responsabilitats que implica tenir un bebè a casa, decideix de trucar-li per demanar-li ajuda.

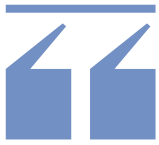

Kikoriki. Equip invencible Smeshariki. Legenda o Zolotom Drakone

Direcció: Denis Chernov.
Gènere: Animació.

La vida a Kikoriki és senzilla i feliç fins que arriba la televisió. Els nens s'obsessionen amb el programa del superheroi Lucien, que lluita contra un malvat. Per a ajudar-lo, decideixen anar a la ciutat a salvar la humanitat. En català.

En aquest recull hi trobareu relats de voyeurisme, de traumes de guerra, d'abusos, de pares de família homosexuals que porten una doble vida, d'infidelitats, d'abandonament, de prostitució, de dignitat, de superació i d'amor

Esther Tallada

PAISATGES SECUNDARIS DE LA LUCY BARTON

Edicions de 1984 publica un nou llibre de l'escriptora nord-americana Elizabeth Strout, 'Tot és possible' · Esther Tallada, que l'ha traduït, ens comenta l'obra, de la qual us n'oferim un fragment

'TOT ÉS POSSIBLE' D'ELISABETH STROUT, TRADUÏT AL CATALÀ PER ESTHER TALLADA I PUBLICAT PER EDICIONS DE 1984

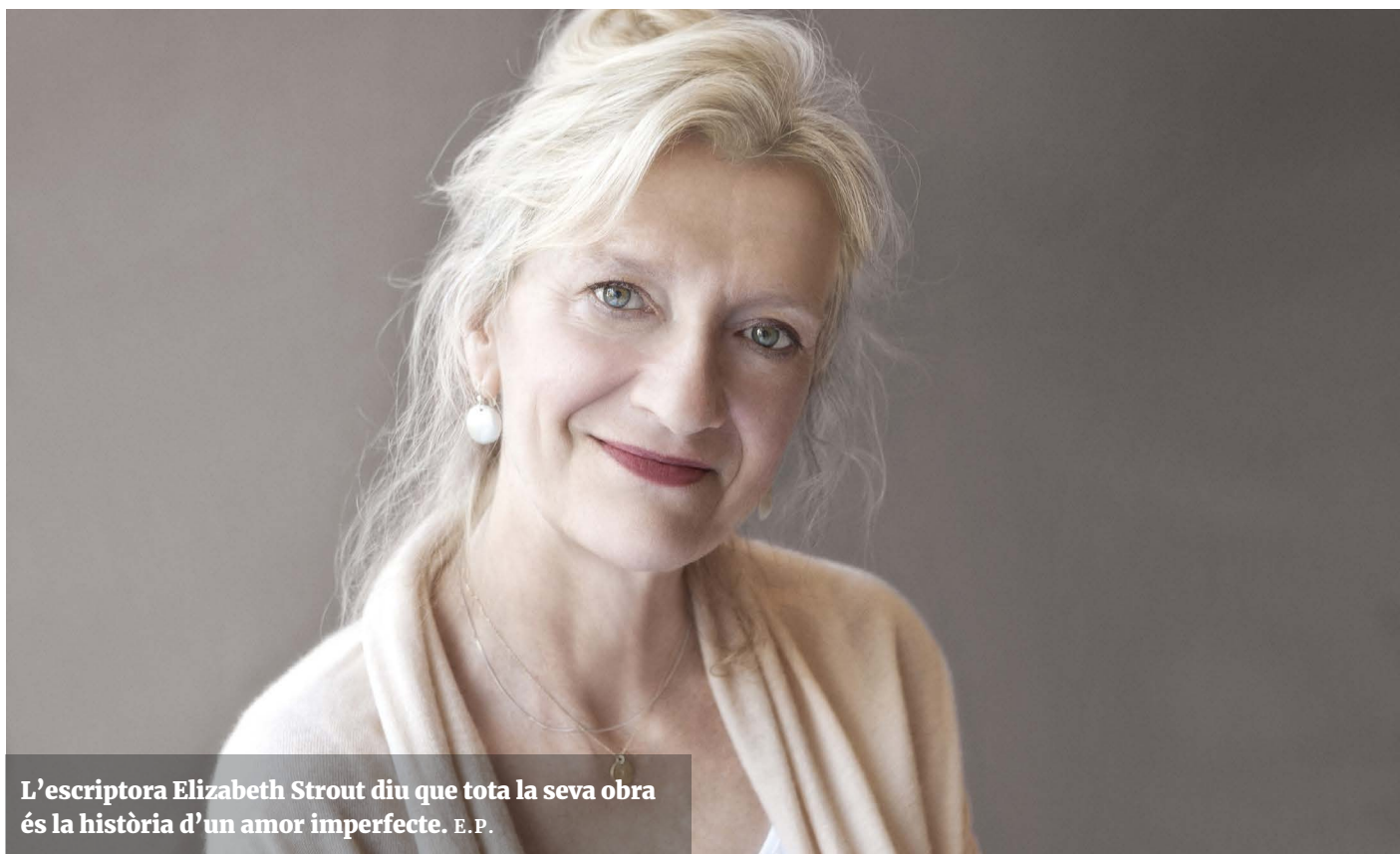
REDACCIÓ

Es ls lectors de l'escriptora nord-americana Elizabeth Strout tenen a l'abast, a partir d'aquesta setmana, un nou llibre seu, *Tot és possible*, que ha estat traduït al català per Esther Tallada i publicat per Edicions de 1984. Aquesta escriptora té un bon grapat de lectors catalans des que el 2010 l'editorial de Josep Cots va decidir de publicar *Olive Kitteridge*, una obra que va obtenir els premis Pulitzer i Llibreter. De llavors ençà no ha parat de guanyar lectors, amb les traduccions successives d'*Els germans Burgess* i, sobretot, *Em dic Lucy Burton*.

A *Tot és possible*, els lectors de Strout trobaran vincles amb *Olive Kitteridge* en relació amb l'estructura triada, els contes que hi estan relacionats i una semblança gens dissimulada amb la novel·la anterior, *Em dic Lucy Burton*. Perquè, segons que explica la traductora Esther Tallada, en el text que segueix, Strout ens proposa de revisitar una sèrie de personatges que van envoltar la Lucy Barton durant la seva infantesa i la seva joventut. Us n'oferim **un fragment**.

Esther Tallada és autor de la traducció d'*Olive Kitteridge*, *Em dic Lucy Burton* i ara *Tot és possible*. Des del coneixement aprofundit de la literatura de Elizabeth Strout, la traductora ens en parla:

«Diuen que, com més et fan guiar per aconseguir una cosa, més gust hi trobes quan finalment l'aconsegueixes. I no és ben bé que Strout ens fes guiar. De fet, poc sabíem el que ens preparava. Però, així que comences a llegir —en el meu cas, a traduir— les primeres línies de *Tot és possible*, de seguida notes una mena de sensació de cosa coneguda, com si tornessis a un indret per on en

L'escriptora Elizabeth Strout diu que tota la seva obra és la història d'un amor imperfecte. E.P.

Diuen que, com més et fan gruar per aconseguir una cosa, més gust hi trobes quan finalment l'aconsegueixes

algun moment has passat d'esquitllada, un indret que tot just has vist per la finestra tot passant, però que no has tingut temps d'aturar-te a visitar. I llavors és quan t'adones que Strout t'està proposant precisament això: aturar-te a passejar una estona per tots aquells llocs que vas veure de passada mentre llegies la seva novel·la anterior, *Em dic Lucy Barton*.

Ben bé com ja va fer a *Olive Kitteridge* —premi Pulitzer 2009 i Llibreter 2010—, en aquest *Tot és possible* Strout teixeix amb nou històries independents però entrelaçades l'orla de personatges que van envoltar la infantesa i la joventut de la Lucy Barton. I en cada conte entrem en la intimitat d'una d'aquelles persones que havíem conegut tot just de passada en les xafarderies que a la novel·la anterior la mare Barton explicava a la seva

filla mentre li feia companyia en aquell hospital de Nova York. A *Tot és possible*, retrobem el bidell de l'escola de la Lucy, que tot d'un plegat ha de desvelar un secret que no havia gosat dir mai; hi retrobem dues de les germanes Nicely: una que espia les convidades que s'estan a casa seva en connivència amb el seu marit i una altra que troba la llum en el llibre que ha escrit la Lucy Barton; i els cosins de la Lucy també: l'Abel, que comença rapinyant pels contenidors de les escombraries amb la seva cosina i acaba fent-se ric, i la Dottie, mestressa d'una pensió; i l'Angelina, que finalment agafa l'avió per anar a veure la seva mare, que fa anys va abandonar el pare per anar-se'n a viure a Itàlia amb el seu nou marit; i, és clar, hi retrobem la Lucy Barton, que torna al poble a visitar els seus germans al cap de disset anys.

Vet aquí un recull de contes a què Strout confereix unitat a través de la figura de la Lucy Barton, però també travant una complexa xarxa de relacions entre els personatges que el lector va perfilant i completant a mesura que va lligant els caps que l'autora li ha deixat en cada conte. I aquest és potser el millor cop d'efecte del llibre: descobrir quan menys t'ho esperes detalls, secrets i relacions que van arrodonint les històries anteriors. En aquest recull hi trobareu relats de *voyeurisme*, de traumes de guerra, d'abusos, de pares de família homosexuals que porten una doble vida, d'infidelitats, d'abandonament, de prostitució, de dignitat, de superació i d'amor, perquè, tal com ja avisava Strout a *Em dic Lucy Barton* i com repeteix a *Tot és possible*, «tots estimem de manera imperfecta».» Esther Tallada.

RAP

A L'ALL CREMAT

Un plat de cassola

Ingredients

- 800 g de rap
- 1 cabeça d'all
- una mica de safrà
- 4 tomàquets per ratllar
- sucre, sal
- 4 patates del bufet grosses
- 1 got de vi blanc
- una mica de fumet
- una mica de farina
- oli

NEUS CUSCÓ

Agafem una cassola de ferro, hi posem un bon raig d'oli i els alls filetejats. Quan són ben daurats, els traiem de la cassola i els posem dins del morter amb una mica de safrà. Fregim el rap enfarinat a la cassola i l'enrossim. Mentrestant, amb el morter, piquem els alls i el safrà amb el got de vi blanc. Ho reservem.

Un cop fregit el rap, el reservem. A la cassola hi posem els tomàquets ratllats amb una mica de sal i una mica de sucre per treure'ls l'acidesa. Quan el tomàquet és cuit, hi afegim la picada i una mica de pebre negre. Ho remenem i hi posem les patates esqueixades. Si cal, hi afegim una miqueta de fumet o d'aigua. Quan les patates són cuites, afegim el rap i deixem la cassola al foc durant deu minuts més.

Aquest plat també el podem fer amb lluç o algun altre peix de carn dura.

'Carta oberta a Espanya i Catalunya': 24 premis Nobel demanen diàleg i mediació per a desfer 'l'empat actual'

L'Associació d'Editors en Llengua Catalana impulsa la campanya #MésQueMaiCultura

Ovació al major Trapero en un homenatge imprevist a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya

La policia espanyola va ferir 23 majors de 79 anys i dos menors d'onze durant l'1-O

PP i PSOE pretenen la intervenció dels Mossos i TV3 i la convocatòria d'eleccions el gener

Palau i Picasso, joc de miralls

València es manifestarà contra el feixisme dissabte vinent